

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 15
(3 березня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	8
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	21
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	31
ПОЛІТИКА	45
ЕКОНОМІКА	51
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	55

У ЦЕНТРИ УВАГИ

У Європарламенті відбувся Український тиждень

У Брюсселі з 28 лютого по 2 березня відбувся Український тиждень, у рамках якого було проведено конференцію високого рівня Європейського парламенту та Верховної Ради України щодо розвитку спроможностей заради реформ.

З української сторони в заході взяли участь Голова Верховної Ради України В. Гройсман, лідери фракцій, голови парламентських комітетів, народні депутати України та працівники апарату ВР.

Зокрема, В. Гройсман обговорив з керівниками партій та груп Європейського парламенту перспективи запровадження Європейським Союзом безвізового режиму для України, перебіг реформ і стан виконання Мінських домовленостей.

Під час зустрічей з головою політичної групи «Прогресивний альянс соціалістів і демократів» у Європейському парламенті Д. Пітеллою, головою політичної групи Європейської народної партії у Європейському парламенті М. Вебером і президентом Європейської народної партії Ж. Додем В. Гройсман зазначив, що ключове очікування українського суспільства сьогодні – прийняття рішення Європейським Союзом щодо лібералізації візового режиму з Україною у 2016 р.

В. Гройсман нагадав, що саме рішення про відмову від підписання Угоди про асоціацію України стало початком Революції гідності у 2013 р. «Українське суспільство дуже чекає рішення щодо запровадження безвізового режиму, і будь-які сигнали, пов'язані з перенесенням термінів сприймаються українським суспільством дуже боляче», – наголосив він.

У зв'язку з цим спікер Верховної Ради закликав співрозмовників сприяти та підтримати Україну в прийнятті рішення Європейським Союзом щодо запровадження безвізового режиму.

Голова парламенту подякував співрозмовникам за співпрацю, яку Україна сьогодні має з Європейським парламентом. Він зазначив, що місія Європейського парламенту з оцінки потреб Верховної Ради, очолювана П. Коксом, провела величезну роботу та напрацювала план дій, що дасть змогу «перетворити український парламент у сучасну європейську інституцію». У цьому контексті В. Гройсман закликав співрозмовників підтримати Верховну Раду до завершення остаточної реалізації цього плану.

Голова парламенту також проінформував про внутрішньополітичну ситуацію в Україні. В. Гройсман зазначив, що, незважаючи на кризу, парламент демонструє здатність приймати рішення.

Сторони також обговорили перебіг реформ в Україні. Голова Верховної Ради висловив переконання, що реформи в Україні триватимуть. «Ніхто з нас не розглядає зупинки реформ, зміни європейського інтеграційного, зовнішньополітичного курсу. Це недопустимо», – підкреслив він.

Голова парламенту наголосив, що Україна повністю віддана реалізації мінських домовленостей. Водночас Російська Федерація не виконує взятих на себе зобов'язань, у зв'язку з чим зняття санкцій – неприпустиме, зазначив він. «Не можна зупинятися на півдорозі, і треба далі бути єдиними у відстоюванні європейських цінностей та міжнародного права», – заявив В. Гройсман.

У свою чергу співрозмовники запевнили в підтримці України і відданості продовженню політики санкцій проти Російської Федерації, доки територіальна цілісність України не буде відновлена, а також висловили готовність у підтримці Верховної Ради у проведенні її внутрішньої реформи.

Також за підсумками зустрічі фракцій двох парламентів Голова Верховної Ради України В. Гройсман і президент Європейського парламенту М. Шульц оприлюднили спільну заяву, у якій, зокрема, зазначається: «Європейський парламент вітає в Брюсселі делегацію лідерів Верховної Ради України. Український тиждень... у Європейському парламенті демонструє незмінну тверду солідарність між нашими законодавчими органами після історичної синхронної ратифікації 16 вересня 2014 р. Угоди про асоціацію між Україною і ЄС та підписання нами у Києві 3 липня 2015 р. спільного меморандуму про взаєморозуміння.

...Під час першого в історії наших відносин спільного засідання лідерів політичних фракцій обох парламентів ми схвалили рекомендації доповіді місії з оцінки потреб на чолі з колишнім президентом ЄП П. Коксом, у якій міститься амбітна “дорожня карта” реформування та трансформації українського парламенту. Ця доповідь надає конкретні пропозиції щодо поліпшення якості законотворчого процесу, ефективності і прозорості та являє собою спільний доробок усіх депутатських фракцій і груп Верховної Ради.

Ми також висловили нашу спільну відданість реалізації системних реформ в Україні, підкреслили нашу непохитну підтримку територіальної цілісності та суверенітету України, наголосили на важливості національної єдності та політичного консенсусу всіх політичних сил в Україні у цей складний політичний період. Ми сподіваємося, що процес реформування Верховної Ради буде єднати більшість і опозицію для досягнення спільної мети підвищення довіри до парламенту в очах суспільства та перетворення його на справжню основу української демократії».

На завершення Українського тижня в Брюсселі відбулася підсумкова частина конференції високого рівня.

Співголова, колишній президент Європейського парламенту П. Кокс, відкриваючи підсумкову частину конференції високого рівня у Європарламенті в рамках Українського тижня, зокрема, зазначив: «Зараз ми йдемо через процес осмислення, вислуховування. Ми вчимося і прийшов час рекомендацій для того, щоб це мало конкретний вихід».

П. Кокс наголосив на тому, що інституції Європейського Союзу переконані в тому, що їм «самим треба перезарядити, так би мовити,

батареї і переосмислити нашу концепцію допомоги вам, яку ми можемо надати вам більш ефективно. Я хотів би звернутися до всіх наших міжнародних партнерів, до національних парламентів, до урядових організацій: ми маємо такі привілеї, маємо досвід співпраці з Верховною Радою і ми маємо вже ретроспективні погляди на весь шлях реформ і все те, що треба зробити на цьому шляху. Ця трансформація не буде легкою і буде коштувати зусиль. Тому нам треба асистувати та подвоїти наші зусилля щодо допомоги Україні й дати необхідні ресурси для того, щоб забезпечити максимальний ефект для здійснення нашої колективної волі».

Заступник генерального секретаря Служби зовнішніх зв'язків ЄС Х. Шмідт наголосила на потребі поглиблення партнерських відносин між Україною та Європейським Союзом. «Під час Українського тижня ми обговорили судову реформу в Україні. Проблеми щодо боротьби з корупцією. Україна повинна сама вирішити, що робити на європейському шляху», – зазначила промовець.

За словами Х. Шмідт, звіт П. Кокса стосовно роботи українського парламенту – вагомий внесок у загальну справу допомоги Україні в реалізації реформ. «Україна – ключовий партнер Європи в напрямі “Східного партнерства”. На зустрічах щодо цього напрямку ми вирішуватимемо, як краще вибудовувати наші відносини з Україною, – сказала вона. – Україна повинна працювати над реформами, аби рухатися в напрямку Європи. Не залишайте своїх цілей».

На переконання Х. Шмідт, уряд в Україні повинен бути підзвітним парламенту. Водночас Європейський Союз дотримуватиметься обіцянки підтримувати Україну. «Ми чітко висловилися щодо дій Росії – анексії Криму й Севастополя та агресії на Донбасі. Тож слід імплементувати всі наші домовленості. Аби Україна повернула собі контроль над власними кордонами», – зазначила Х. Шмідт.

Провідник програми Європарламенту з парламентської підтримки й розвитку спроможностей ВР України, голова делегації Європейського парламенту в парламентському Комітеті асоціації Україна – ЄС А. Пленкович зазначив: «Це дуже важливий сигнал для європейської стабільності, для європейських цінностей і також для того, щоб продемонструвати солідарність Європейського Союзу щодо України, яка чітко зробила свій вибір. Це була креативна платформа для взаємодії колег з європейського та українського парламентів, щоб обговорити певні речі. За ці два дні ми поділилися своїм баченням з українськими колегами».

У своїй промові голова делегації Верховної Ради України в парламентському Комітеті асоціації Україна – ЄС О. Семерак висловив подяку місії П. Кокса за роботу, проведену в Україні. «Вона була дуже ефективною. Звіт Кокса не містить інструкцій, а лише дає змогу осмислити стан справ в Україні і вирішити, що треба зробити», – наголосив він.

На думку промовця, головний пріоритет у роботі України на шляху євроінтеграції – адаптація й гармонізація українського законодавства із законодавством ЄС. «Ми повинні це зробити, бо європейський рух України –

воля українського народу в результаті Революції гідності, – наголосив промовець. – Закликаю до якнайшвидшої роботи й Україну. І Європейський Союз. Ми досі не сформувавши чіткий план. Європейський парламент повинен продовжити свою роботу в Україні. Мені хотілося б, щоб Комітет асоціації Україна – ЄС був одним з інструментів контролю за нашою роботою».

Також у рамках Українського тижня у Європарламенті відбулося підписання Угоди про співпрацю в адміністративній сфері між загальним секретаріатом Європейського парламенту та апаратом Верховної Ради України.

Від загального секретаріату підпис під Угодою поставив генеральний секретар Європейського парламенту К. Велле.

Від апарату Верховної Ради України Угоду підписав в. о. керівника апарату Верховної Ради України В. Слишинський.

Голова Верховної Ради України В. Гройсман у своєму виступі під час закриття конференції високого рівня Європейського парламенту і Верховної Ради України щодо розвитку спроможностей заради реформ підкреслив, що «Верховна Рада має стати органом влади, з якого почнеться інституційне відновлення Української держави».

Він зазначив, що Український тиждень дав можливість побудувати такі відносини між парламентами України і Європи, яких досі не було. «Перед Україною стоять величезні виклики як у сфері зовнішньої політики, пов'язані з агресією, так і у внутрішній сфері, пов'язані з економікою, реформою судової системи, боротьбою з корупцією. Тому сьогодні треба провести чітку діагностику, що саме і в якій конкретно сфері ми маємо змінити, – сказав В. Гройсман. – Саме від нас з вами, від наших рішень залежить, якою буде Україна, які будуть прийматися рішення – поспіхом, як це ще сьогодні залишається нормою, із низькою якістю, чи ми побудуємо систему, яка зробить усіх нас кращими. Я обираю той шлях, який зробить нас інституційно сильними, професійними, і ми зможемо продемонструвати абсолютно нову якість необхідних рішень».

Спікер Верховної Ради висловив переконання, що з реформи парламенту почнеться зміцнення інституційної спроможності у країні. «Законодавча влада має змінити систему і у виконавчій владі, і у судовій, а для того ми маємо бути професійними, якісними та сучасними. Маємо показати всім, як потрібно будувати всередині механізми, які продукують якісні реформи», – наголосив В. Гройсман.

В. Гройсман висловив подяку всім ініціаторам цієї реформи – президенту Європарламенту М. Шульцу, голові Комітету Європарламенту в закордонних справах Е. Броку, голові делегації Європарламенту в Комітеті асоціації Україна – ЄС А. Пленковичу, керівнику місії Європейського парламенту з оцінки потреб П. Коксу та народним депутатам України – «за величезну пророблену роботу».

«Український тиждень дав можливість побудувати такі канали зв'язку, яких до вчорашнього дня ще не було. Ми сьогодні більше розуміємо одне одного, реальний стан справ, ми готові об'єднати зусилля для того, щоб

бороти надзвичайно складні виклики, які має наша країна, які має весь цивілізований світ, зокрема і Європейський Союз», – заявив він.

Голова парламенту зазначив, що після презентації плану дій на часі реалізація передбачених ним завдань, у зв'язку з чим В. Гройсман закликав колег до спільної роботи. Він висловив сподівання, що кожний народний депутат, лідер фракцій Верховної Ради та голова комітету лишатимуться однією командою, яка буде «здатна провадити зміни та продемонструвати успіх для усього українського суспільства». «Не маємо морального права проводити реформи заради реформ – нас має цікавити не тільки процес, а результат. Тоді Україна відбудеться як сучасна, європейська держава», – підкреслив він.

Голова парламенту також додав, що Україна та Європейський Союз мають бути сильними перед спільними викликами. «Маємо зробити раз і на віки віків, щоб над усім європейським континентом був мир, щоб ніхто навіть думки не мав про те, що можна повернути зброю на мирних громадян. Це наш виклик», – підкреслив В. Гройсман (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1, 2.03*).

Уряд розробив план дій на 2016 р.

«Це не тільки план дій уряду – це порядок денний подальшого розвитку країни, яка має стати справжньою європейською державою», – наголосив у своєму зверненні в неділю, 28 лютого, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Глава уряду підкреслив, що урядовий план дій складається з двох основних напрямів: «Перший – це економічне зростання, у тому числі створення нових робочих місць і зниження рівня бідності; другий – відновлення соціального контракту або, як б назвав це, служіння українському народу та відновлення довіри до влади».

Для економічного зростання уряд передбачив кілька основних кроків, серед яких зміцнення банківської системи та відновлення доступного кредитування; проведення ефективної та історично прозорої приватизації із залученням широкого кола інвесторів; реформа державних підприємств.

У плані уряду – нова індустріальна політика, призначення нових ефективних менеджерів на 50 найбільших державних компаній, відкриття нових ринків для українського експорту, підписання угод про зону вільної торгівлі з Канадою, Туреччиною та Ізраїлем, відкриття не менше чотирьох торговельних місій для просування українських експортерів на нові ринки та розширення географії проведення бізнес-форумів.

«Основа нашої програми – це реалізація угоди про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом», – підкреслив А. Яценюк.

Уряд також пропонує максимально збільшити ефективність інвестицій від державних капітальних видатків: «Сімдесят відсотків їх буде спрямовуватися на реконструкцію доріг, 30 % – на завершення об'єктів, які знаходяться на фінальній стадії будівництва.

Ріст цін можливо зупинити через ефективну бюджетну, валютну та економічну політику. Для цього Україна повинна далі продовжувати реформи в рамках співпраці з Міжнародним валютним фондом та іншими міжнародними фінансовими організаціями. Ми повинні забезпечити ефективну фіскальну політику, перейти на здійснення електронних закупівель у всіх державних установах, перейти на грошові адресні соціальні виплати, скористатись запровадженим урядом двократним зменшенням податку на заробітну платню та вивести її з тіні, провести реформу Державної фіскальної служби, побороти корупцію на митниці через залучення західних радників до митної служби».

Він наголосив на необхідності завершити реформу у сфері енергетики: «Ми прожили зиму, не купуючи в Росії жодного кубічного метру газу. Маємо забезпечити прибутковість і незалежність НАК “Нафтогаз України”, збільшення видобутку власних енергетичних ресурсів та повну енергетичну незалежність країни у найближчі 10 років. І це реально. Заміна котлів, утеплення будинків, продовження програми субсидій та оплата винятково за якісні житлово-комунальні послуги – є основною частиною енергетичної реформи країни».

Потрібно також продовжувати земельну реформу: «Вважаю, що необхідно продати на відкритому прозорому аукціоні 1 млн га саме державної землі, яка сьогодні знаходиться в тіньовому та корумпованому обороті».

У сфері реформування охорони здоров'я в цьому році треба запровадити мінімальний гарантований державою рівень безкоштовних медичних послуг, підкреслив глава уряду: «Усе інше повинно фінансуватися за рахунок державного медичного страхового фонду, в якому повинен бути застрахований кожний громадянин країни».

Щодо реформ в освітній сфері, глава уряду підкреслив необхідність радикальних змін у середній освіті: «Основний принцип середньої освіти – не кількість шкіл, а якість навчального процесу. Забезпечення навчальним приладдям і сучасними знаннями кожного учня, а професійного вчителя – достойною заробітною платнею.

У сфері боротьби з корупцією ми повинні призначити нового незалежного Генерального прокурора України, зміцнювати авторитет і забезпечити ефективну діяльність Національного агентства з розшуку і управління активами, Державного бюро розслідувань та Національного агентства із запобігання корупції».

Глава уряду наголосив, що в цьому році вкрай необхідно конфіскувати й повернути державі 1,5 млрд дол., які були вкрадені попереднім режимом і які вже заарештовані завдяки діям уряду в українських державних банках: «Ці кошти будуть спрямовані на обороноздатність країни, на підвищення соціального забезпечення громадян України».

Урядовий план дій передбачає також реформу державного управління, суддівської системи, боротьбу з монополіями, «запровадження правил і стандартів, які діють в Європейському Союзі, до якого ми прагнемо».

«Це моя програма. Така програма повинна стати нашою спільною програмою. Ці конкретні дії потребують підтримки Президента країни, його фракції та інших здорових сил в українському парламенті, – підкреслив він. – Часу на зволікання немає. Є час тільки для дій. Уряд діяв і готовий продовжувати боротьбу далі» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 28.02*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Шляхи розв’язання політичної кризи в Україні в оцінках експертів

Політична ситуація, що склалася в Україні після провалу 16 лютого голосування парламенту за відставку уряду А. Яценюка, в експертному й медійному середовищі характеризується переважно як парламентсько-урядова або політична криза. У коментарях, що звучали після невдалої відставки Кабміну, переважала негативна оцінка ситуації. Наголошувалося на тому, що уряд залишився, незважаючи на визнання його роботи незадовільною.

18 лютого 2016 р., після того як парламент відмовився відправити у відставку Кабінет Міністрів, про свій вихід з коаліції заявила партія ВО «Батьківщина». «Партія “Батьківщина” і фракція “Батьківщина” вважає неприпустимим і далі перебувати в цій зграї, яка не має жодного шансу (бо не хоче) провести реформи, захистити Україну, перезавантажити все наше життя», – так аргументувала вихід своєї політичної сили з більшості Ю. Тимошенко. Виступаючи з трибуни парламенту, лідер фракції «Батьківщина» наголосила: «З цієї хвилини не існує демократичної коаліції».

Наступного дня аналогічне рішення ухвалила й партія «Самопоміч». «Ми бачили дуже природне та якісне розв’язання політичної кризи шляхом зміни уряду. На жаль, два дні тому стався цинічний, олігархічний, урядовий переворот. Ми фізично не можемо перебувати з цими людьми і нести відповідальність за їхні корупційні та руйнівні дії. Напевно, ми на сьогодні – єдина державна опозиція в парламенті. Я до останнього голосування був переконаний, що ми змінюємо державу. Коли побачив, що люди виходять із зали і голосів не вистачить, то зрозумів, що цього наразі не сталося», – так пояснив рішення своєї фракції О. Березюк.

«Став очевидним владний союз, до якого увійшли частина фракції БПП, “Народний фронт” і уламки Партії регіонів. Такі дії, які легітимізували уряд України, є замахом на державний лад країни і остаточно розвалили парламентську коаліцію “Європейська Україна”», – заявив лідер фракції «Самопоміч».

Напередодні обидві політичні сили безуспішно спробували відкликати зі складу Кабміну своїх міністрів. Слідом за О. Павленком, якого висувала «Самопоміч», про свій намір залишитися в команді А. Яценюка заявив і І. Жданов, який обіймає посаду міністра молоді та спорту за квотою «Батьківщини».

Вихід з коаліції двох парламентських фракцій став приводом для заяв про фактичний її розпад. Без «Батьківщини» (19 депутатів) і «Самопоміч» (26 депутатів), а також Радикальної партії, яка заявила про свій вихід з коаліції ще 1 вересня 2015 р., чисельність коаліції «Європейська Україна» з 302 депутатів скоротилася до 217.

Утім, як виявилось, Радикальна партія, оголосивши про вихід з коаліції, не відкликала свої підписи під Коаліційною угодою. Лідер партії О. Ляшко пояснив, що жодних персональних заяв депутати не мають писати, оскільки ця норма була скасована ще в 2010 р. За його словами, у жодному із законів процедура входження та виходу з коаліції не розписана. Тому радикали вважають, що для виходу достатньо лише політичної заяви лідера їхньої фракції. Користуючись цим фактом, а також відсутністю передбаченої законодавством заяви Голови Верховної Ради про розпад коаліції, частина українських політиків стверджує, що коаліція де-юре існує.

Парламентська коаліція формально налічує більше ніж половину від конституційного складу депутатів Верховної Ради, що не дає підстав оголошувати про її розпад, заявив перший віце-спікер А. Парубій. «Створення і розпад коаліції – це не тільки політичні заяви, але і юридичний формат. Станом на сьогодні під коаліцією є більш як 226 підписів. Сьогодні юридично коаліція існує», – запевнив він (<http://www.hromadske.tv/politics/parubii-u-radi-nemaye-pidstav-ogoloshuvati-pro-roz>).

Юридичний та фактичний аспект наявності та функціонування парламентської коаліції проаналізував інформаційно-аналітичний портал «Народний кореспондент» (<http://nk.org.ua/politika/bukvoyu-zakonu-koalitsiya-bezsmertna-chi-virtualna-43457>). Так, відповідно до ст. 84 Конституції України, коаліція в парламенті формується депутатськими фракціями, до складу коаліції входить більшість народних депутатів. Депутати повинні сформувати коаліцію протягом одного місяця з першого засідання нового скликання парламенту або з дня припинення діяльності коаліції ВР.

Основи формування та припинення діяльності коаліції, як зазначено в Конституції України, вписані Регламентом Верховної Ради. Але насправді в тексті Регламенту немає жодної згадки про коаліцію, бо розд. 12 і 13, які регулювали питання створення й діяльності коаліції, були вилучені з документа у 2010 р.

Як вважає директор політико-правових програм Українського центру економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова Ю. Якименко, «у коаліцію входять фракції, списковий склад яких становить 226 народних депутатів і більше. Відповідно, питання виходу з коаліції вирішується шляхом подання відповідною фракцією оформленого рішення про це до

апарату Верховної Ради і оголошення на пленарному засіданні». Швидше за все, саме від цього відштовхуються політики, які вважають днем розпаду коаліції «Європейська Україна» 19 лютого 2016 р.

Однак, продовжує експерт, індивідуальні заяви депутатів про вихід з коаліції не мають ніякої юридичної сили і юридичних наслідків, оскільки коаліцію формують фракції. Якщо фракція залишається у складі коаліції – значить, і весь її склад залишається в коаліції, пояснює Ю. Якименко.

Водночас виникає питання, наскільки юридично правильно оформлено вихід фракції з коаліції. Як зазначив Ю. Якименко, якщо оформленого в належному порядку рішення про вихід фракції з коаліції немає, не здійснено й сам вихід з більшості. Ускладнює ситуацію те, що в Регламенті роботи Верховної Ради згадки про коаліцію немає. І як саме парламентська більшість припиняє свою роботу, також неясно. Відповідно, немає і визначення про «належний вигляд» заяви про вихід з коаліції, необхідність посилення на протокол засідання фракції, як у випадку з обранням голови й заступників фракції, або заяви за підписами всіх членів фракції, або усна заява від імені фракції. Очевидно, якщо текст Коаліційної угоди зареєстрований апаратом Верховної Ради (а він зареєстрований під № 0001001-15 у базі «Законодавство» і в статусі «діючий»), то ж процедуру реєстрації повинні пройти й заяви про вихід з коаліції фракцій.

Попри неврегульованість питання про формалізацію процедури розпаду коаліції, вважає Ю. Якименко, хоча тут є «простір для інтерпретацій», очевидно, що «за будь-яких обставин має бути письмове рішення фракції». Чи підпадає під це визначення факт відкриття підписів під коаліційною угодою, питання відкрите.

У тексті Коаліційної угоди в розд. «Б» під назвою «Регламент коаліції» сказано, що порядок формування та організація діяльності коаліції визначаються Конституцією України, Регламентом ВР і цією Угодою. У п. 12 «Загальних положень» чітко зафіксовано, що коаліція формується депутатськими фракціями. У п. 7 «Припинення коаліції» чітко визначені підстави для цього. Це припинення повноважень ВР восьмого скликання, скорочення кількісного складу коаліції менше 226 осіб і прийняття коаліцією рішення про припинення своєї діяльності. За логікою Коаліційної угоди, рішення про припинення роботи коаліції приймається загальними зборами, які є вищим керівним органом коаліції. У п. 7, однак, є цікавий момент, а саме підпункт 7.2: «Зміни у складі коаліції, у тому числі у зв'язку з виходом з коаліції однієї або кількох депутатських фракцій, якщо при цьому кількісний склад коаліції не стає менше, ніж визначено Конституцією України, не є підставою для припинення коаліції». Таким чином, якщо в коаліції де-факто залишається лише дві фракції, але вони налічують 226 голосів, то коаліція не припиняє свого існування.

Визначальною для долі коаліції може також стати правова колізія щодо індивідуального членства депутатів у ній, яка, щоправда, стосується лише позафракційних депутатів. Згідно з рішенням Конституційного Суду від 6 квітня 2010 р. № 11-рп/2010 про можливість окремих народних депутатів

брати участь у формуванні коаліції, яка на сьогодні має статус діючої, категорично сказано, що діяльність коаліції припиняється, якщо в ній залишається менше 226 народних депутатів. При цьому «Конституція України... не обмежила депутатів права самостійно визначатися при прийнятті рішень, у тому числі щодо входження до складу більшості..., яка формує коаліцію». У результаті, «окремі народні депутати, зокрема, ті, які не перебувають у складі депутатських фракцій, що ініціювали створення коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді, мають право брати участь у формуванні коаліції».

З цього рішення логічно випливає, що парламентська більшість «Європейська Україна» може бути поповнена окремими депутатами. Отже, якщо у фракції БПП 136 народних депутатів, у «Народному фронті» – 81 парламентар, що сумарно становить 217 голосів, до необхідних 226 не вистачає дев'яти голосів. Варіантами їх пошуку можуть стати або домовленості з РПЛ О. Ляшка, депутатськими групами «Воля народу» (20 депутатів) і партією «Відродження» (23 голоси), або залучення «співчуваючих» з 52 позафракційних депутатів на підставі індивідуального членства, відповідно до зазначеного рішення КСУ.

Своє занепокоєння парламентсько-урядовою кризою одразу виявили західні партнери України, висловиши при цьому сподівання, що вона буде вирішена швидко. Колишній посол США в Україні С. Пайфер, зокрема, заявив, що країни Заходу не хотіли б побачити повернення України до довготривалої політичної кризи. «Існує серйозне побоювання, що якщо країна зав'язне у довгій глибокій політичній кризі, це не добре для України, яка також має вирішувати кризу з Росією і має ще дуже багато зробити для втілення програми реформування. На Заході сподіваються на швидкий подальший крок. Що з'явиться уряд, який отримає підтримку парламенту, і вони зможуть працювати з Президентом, щоб справитися з терміновими проблемами, які стоять перед Україною. Захід хоче, щоб Україна уникнула трьох-чотирьох місяців періоду, де йдеться лише про політику і, можливо, нові вибори, утім нічого не робиться в питаннях економічних реформ, виконання мінських угод. Це був би дуже складний результат для України», – каже експерт (http://aratta-ukraine.com/news_ua.php?id=26168).

С. Пайфер зазначив, що у Вашингтона є певні очікування щодо роботи українського уряду, але хто повинен очолювати Кабмін – це вибір українського народу. «Американський уряд не в такій позиції, щоб обирати кандидатів. Кого б вони хотіли бачити – це людину, яка має сильний реформаторський підхід, яка може уникнути довготривалої політичної кризи, щоб уряд і президентська адміністрація могли проводити реформи. Звісно, я думаю, американський уряд внутрішньо має певні побажання, утім, я думаю, в уряді США також добре розуміють, що подібні питання в першу чергу мають вирішувати самі українці», – заявив колишній посол США в Україні.

Американський уряд зацікавлений у тому, щоб Україна досягла успіху, каже С. Пайфер, «не лише тому, що це добре для України, але також тому, що успішна Україна в питаннях упровадження економічних реформ,

вирішення кризи з Росією, коли вона матиме надзвичайно сильні демократичні інституції, це та Україна і та Європа, якою б її Сполучені Штати Америки хотіли бачити».

Міністр закордонних справ Естонії М. Кальюранд повідомила, що Євросоюз уважно стежить за урядовою кризою в Україні, побоюючись, що розкол у правлячій коаліції може поставити під питання проведення політики реформ.

За словами міністра, розкол в урядовій коаліції може поставити під загрозу продовження реформ в Україні, це викликає серйозну стурбованість Брюсселя. М. Кальюранд зазначила, що тут хотіли б бачити в Україні більше єдності. Міністр наголосила, що «демократія народжується нелегко, але Євросоюз хоче, щоб і український уряд, і Рада, і Президент були б єдині і працювали разом» (<http://uapress.info/uk/news/show/119122>).

Загрозу від політичної кризи в Україні побачили також експерти рейтингової агенції Fitch. Наслідки для суверенного кредитного профілю України від політичної кризи залежатимуть від того, чи буде МВФ і далі зтягувати з новим траншем і чи не ослабне бажання інших офіційних кредиторів допомагати Україні, вважають експерти Fitch. Вони зазначили, що напруження між Президентом П. Порошенком і Прем'єр-міністром А. Яценюком, посилене впливом певних зацікавлених кіл і опозиції, уже зтягнуло процес проведення реформ і призупинило другий розгляд МВФ щодо виплат у рамках 40-мільярдної програми підтримки.

Уряд А. Яценюка зміг пережити голосування щодо довіри в парламенті, але дві партії – «Батьківщина» і «Самопоміч» – вийшли з коаліції, таким чином позбавивши її необхідних 11 місць для формування більшості в парламенті. Які будуть короткострокові політичні наслідки, поки не відомо. Однак уряд меншості або нові вибори внесуть додаткову невизначеність у здатність української влади провести реформи, які критично необхідні для продовження програми МВФ і підтримки макроекономічної стабільності. Допомога МВФ і інших кредиторів дуже важлива для суверенного рейтингу України, який минулого листопада був піднятий з рівня CCC до RD після того, як українська сторона завершила реструктуризацію боргу приватного сектору. Державний сектор забезпечив більшу частину фіскального фінансування в 2015 р. і зробить це знову цього року. Держава змогла збільшити резерви, хоча вони все ще лишаються на надто низькому рівні.

Fitch припускає, що в довгостроковій перспективі політичні зміни в Україні створять уряд, який буде більш здатний проводити реформи й боротися з корупцією. МВФ лишається зацікавленим у допомозі Києву, зважаючи на заяву голови фонду К. Лагард на початку місяця про те, що вона і Президент П. Порошенко «домовилися про принципи “дорожньої карти” пріоритетних дій», попередивши, що втілення реформ необхідне для того, щоб програма допомоги була успішною. Водночас низький рівень суверенного рейтингу України відображає її слабкість у макроекономічному полі, державному й зовнішньому фінансуванні, а також структурні проблеми включно з показниками управління (<http://dt.ua/ECONOMICS/fitch->

prognozuye-ukrayini-pogirshennya-reytingiv-u-razi-dostrokovih-viboriv-200599_.html).

Політики й експерти дискутують навколо кількох варіантів виходу з політичної кризи, які в цілому передбачають або переформатування коаліції та уряду, або дострокові парламентські вибори. Говорячи про перспективи формування нової коаліції, експерти здебільшого використовують термін «гібридна більшість». Найвірогіднішим сценарієм називають створення коаліції з фракцій БПП, «Народного фронту» та Радикальної партії.

Після демаршу політсил Ю. Тимошенко й А. Садового О. Ляшко активно включився в переговорний процес щодо переформатування коаліції. «Якщо ті, хто сьогодні знаходиться при владі, не здатні знайти спільного рішення, не здатні будувати країну, ми пропонуємо план дій. Ми готові брати участь у формуванні нової коаліції, в новій програмі дій, у формуванні нового уряду, здатного вивести країну з прірви. Ми готові брати на себе відповідальність за долю країни, ось моя рука всім, хто піклується про країну», – заявив О. Ляшко (<http://censor.net.ua/n374966>).

Як відзначають експерти, саме РПЛ сьогодні належить своєрідна «золота акція» для формування нової коаліції, і завдяки своїм голосам вона здатна отримати в результаті переговорів максимальні дивіденди. Особливу увагу радикали звертають на віце-прем'єрську посаду й посаду міністра екології. За іншою інформацією, зокрема, як заявив в одному з інтерв'ю член фракції Радикальної партії Ю. Чижмарь, радикали хочуть одержати крісло Голови парламенту для свого лідера, а їм пропонують три міністерські посади. Крім того, за словами депутата, «Народний фронт» наполягає, аби Радикальна партія увійшла до коаліції, у якій залишилися пропрезидентська та пропрем'єрська фракції, зі збереженням А. Яценюка на посаді голови уряду. Натомість О. Ляшко хоче почати все з чистого аркуша і створювати нові коаліцію й уряд без А. Яценюка.

Крім кадрових амбіцій, готовність Радикальної партії «підставити плече» коаліції можна пояснити істотним зниженням її електоральної підтримки, яка, за даними соціологічної групи «Рейтинг», на початок лютого наблизилася до рівня 3 %, що навряд чи надихає партію О. Ляшка на дострокові парламентські вибори. Інше питання, що для БПП і «Народного фронту» РПЛ – далеко не найнадійніший партнер, який у разі досягнення домовленостей отримає можливість регулярного політичного шантажу.

На думку політолога О. Гараня, полеміка щодо того, чи був формальний вихід Радикальної партії з коаліції, говорить про пошук юридичних лазівок, щоб зменшити вимоги О. Ляшка й заявити, що збереглася стара коаліція. О. Ляшко ж вимагатиме більших поступок за рахунок «золотої акції», яку він несподівано отримав. Але, за словами О. Гараня, «в історії часто буває, що корисливий інтерес окремих людей може лягати в загальний тренд і створювати можливість виходу з кризи. У даному випадку присутність Ляшка в коаліції – це краще, ніж її розвал і перспектива дострокових виборів».

На думку політолога, потрібно докласти максимум зусиль, аби сценарій дострокових виборів не відбувся, оскільки у нинішній ситуації їх проведення не відповідає національним інтересам України. Незалежно від того, хто скористається відсутністю виборів – БПП, «Народний фронт» чи О. Ляшко – це краще, ніж період політичної дестабілізації. Новий парламент буде гіршим, оскільки збільшиться кількість популістів, знову почнеться коаліція, а від цього постраждає як економічна, так і політична стабільність країни (<http://socportal.info/2016/02/19/parlaments-ka-kriza-bazovi-stsenariyi.html>).

Голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко в цьому контексті наголошує на показовості голосування по А. Яценюку, яке не було, за словами експерта, голосуванням за те, щоб А. Яценюк залишився 'міністром, а було голосуванням проти дострокових парламентських виборів (<http://postup.brama.com/usual.php?what=81562>).

Також необхідно враховувати, що нині Президенту, а також частині політичних сил украї важливо продемонструвати нашим західним партнерам, що дуже швидко буде відновлена парламентська коаліція. Чим довше в нас не буде нової коаліції й нового уряду, тим довше ми не отримаємо чергового траншу від МВФ.

Директор політико-правових програм Центру ім. О. Разумкова Ю. Якименко переконаний, що, враховуючи всю сукупність факторів (у тому числі позицію міжнародних партнерів України, фінансових організацій, питання мінських домовленостей та особистих зобов'язань Президента), поки що впродовж хоча б деякого періоду часу розвиватиметься сценарій, який не передбачає дострокових виборів. Їх спробують уникнути. Тим більше що президентська політична сила, не говорячи про «Народний фронт» з його нинішніми рейтингами, на цих виборах, якщо вони відбудуться, істотно втратить, оскільки зросте конкуренція, та й позиції безпосередньо Президента дещо ослаблені. Тим більше у випадку, якщо буде тривалий період дестабілізації й загострення соціально-економічних проблем, якщо не буде реформ. Тому, на думку експерта, основні гравці схилитимуться до варіанта без виборів і шукатимуть якийсь компроміс.

Політолог В. Цибулько погоджується з тим, що ймовірність дострокових виборів сьогодні не висока, оскільки жодна з політичних сил, які б хотіли посунути на владному олімпі БПП і «Народний фронт», не сконцентрувала необхідного людського ресурсу. «Батьківщині» ні партійна інфраструктура, ні приплив нових яскравих особистостей, ні наявність фінансових ресурсів не дають поки змоги порушити міцні позиції БПП. До того ж, якщо в гру включиться новий політичний проект М. Саакашвілі, не виключено, що БПП разом з проектом М. Саакашвілі потім на двох зможуть сформувати парламентську більшість. Тому всі претензії Ю. Тимошенко на великий пакет влади поки що безпідставні. Водночас у разі ймовірних ефективних дій переформатованої влади ні «Батьківщина», ні «Самопоміч», які вийшли з коаліції, не зможуть отримати дивіденди від участі в цих реформах.

Керівник Комітету виборців України О. Кошель зі свого боку зазначив,

що «питання про дострокові вибори залежатиме не тільки від того, чи зможе зберегтися, чи в якій конфігурації зможе зберегтися коаліція, а насамперед від того, наскільки і як буде розгортатися подальша політична криза. Навіть за умов повного розвалу коаліції, коли не вдасться знайти 226 голосів, у Президента з'являється право, а не обов'язок розпустити ВРУ. У питанні дострокових виборів головним гравцем і тим, хто має важелі впливу, є Президент. І навіть без коаліції, якщо вдаватиметься ситуативно знаходити більшість голосів на вкрай важливі законопроекти, такий парламент зможе існувати»(http://vgolos.com.ua/news/verhovna_rada_zmozhe_isnuvaty_i_pry_povnomu_rozvali_koalitsii_ekspert_207507.html).

Якщо ж не вдасться створити нову коаліцію, імовірність дострокових виборів зростатиме, переконаний В. Фесенко, однак він припускає, що, якщо не вдасться створити коаліцію з парламентських фракцій, не виключено, що постане питання про внесення змін до Регламенту, які б дали змогу брати участь у коаліції окремим народним депутатам на індивідуальній основі або депутатським групам. Аналогічне припущення висловлює політолог В. Бала. На його думку, депутати можуть змінити Регламент парламенту для збереження будь-якого формату коаліції, оскільки наразі відсутня процедура, за якою коаліція існує й розпадається.

Директор Українського інституту аналізу й менеджменту Р. Бортник також звертає увагу на те, що через такі особливості Регламенту спікер парламенту В. Гройсман досі не оголосив про розпуск коаліції, тому у Верховній Раді ще може виникнути дискусія і на цьому ґрунті: з якого моменту рахувати 30 днів, відведених Конституцією для формування коаліції.

Це, а також невизначеність із ключовим питанням – чи піде у відставку А. Яценюк, говорить експерт, дає підстави припускати, що ситуація невизначеності зберігатиметься тривалий час.

«Можливих шляхів розв'язання кризи багато, але поки що немає консенсусу стосовно жодного з них. Тому не виключаю, що ситуація “зависне” не на один місяць. Попри те що незавершеність процесу – “токсична” як для Президента, так і для інших політичних сил, тому що довіра до них і далі знижуватиметься, у суспільстві міцнішатиме переконання у тотальній безвідповідальності влади, – прогнозує Р. Бортник. – Верховна Рада може перетворитися у нерегульований базар, де кожне рішення збиратиме голоси залежно від того, яке питання і у чийх інтересах розглядається».

Однак, кажуть експерти, навіть якщо О. Ляшко передумає і в коаліцію не ввійде, до неї можуть приєднатися позафракційні депутати, серед яких багато хто обирався в мажоритарних округах і навряд чи зацікавлений у нових виборах. Серед позафракційних є й ті, кого фракції виключали зі своїх рядів за порушення партійної дисципліни. Така коаліція навряд чи буде стійкою й безконфліктною, але формально її існування не даватиме юридичних підстав для розпуску Верховної Ради, кажуть експерти.

Варіант побудови нової коаліції на базі двох провладних партій – БПП і

«Народного фронту», до яких долучаться одномандатники, на думку експертів, цілком можливий. Очевидно, що на об'єднання з Опоблоком БПП не піде, але ось із колишніми членами Партії регіонів, які нині позафракційні, – цілком можливо.

Те, що БПП може піти на альянс з мажоритарниками, підтверджує політолог О. Палій: «Голоси, яких бракує, справді можна добрати за рахунок мажоритарників. Свого часу Конституційний Суд визнав, що це законно, тому такий сценарій цілком імовірний» (<http://news.finance.ua/ua/news/-/369904/koalitsiya-20-yak-domovlyatymutsya-u-verhovnij-radi>).

У будь-якому разі для Адміністрації Президента такий сценарій став би можливістю уникнути парламентських виборів та істотно збільшити політичні м'язи. «БПП важливо дотягнути до осені. Потрібен час для розкрутки сили Саакашвілі, і тільки після цього можна йти на вибори. До цього коаліція існуватиме на межі розпаду. По суті, сьогодні вона стала літаком з одним крилом», – пояснює диспозицію президентського табору В. Карасьов.

Про те, що у формат нової коаліції може бути інтегровано політичні сили, які колись мали стосунок до Партії регіонів, говорили вже неодноразово. При цьому група «Воля народу» вкрай акуратно брала участь у голосуванні за відставку Прем'єра, а «Відродження» взагалі відмовилося голосувати. І хоча ситуативні домовленості з владою все ще можливі, такий альянс не вигідний нікому. БПП і «Народний фронт» автоматично звинуватять конкуренти з демократичного табору (ті ж «Батьківщина» і «Самопоміч»), а «Відродження» і «Воля народу» остаточно втратять імідж опозиціонерів.

На запитання про можливість депутатської групи «Відродження» обговорювати участь у форматі майбутньої коаліції її представник Д. Святаш відповів максимально виразно: «“Відродження” не веде і не планує вести переговори про входження в нову коаліцію. У форматі нинішньої коаліції приєднання до неї нових політсил неможливе, оскільки громадськість цього не сприйме. Коаліція має сама розібратися зі своїми членами. Ми можемо тільки спостерігати за цим збоку. Якщо “Відродженню” запропонують увійти в коаліцію, ми скажемо “ні”. Що ж до виборів, то ми до них готові». Аналогічну стратегію, очевидно, обере для себе й Опозиційний блок, рейтинг якого зростає на тлі конфліктів у демократичному таборі.

Водночас експерти вважають цілком реальним повернення до коаліції «Батьківщини» та «Самопоміч» після того, як вони зрозуміють, що перевибори навряд чи відбудуться, і запропонувавши якісь свої певні умови.

Якщо ж коаліція не переформатується, політолог О. Гарань вважає можливим варіант роботи так званого «уряду меншості». Такі приклади є у практиці демократичних країн – тривалий час уряд меншості був у Канаді та Іспанії. Але в нашій країні наявність парламентської більшості передбачена Конституцією, тому уряд меншості буде, фактично, у статусі виконуючого обов'язки, як і людина, що його очолюватиме. Це ж означає менші повноваження і, звісно, довго такий уряд функціонувати не зможе. На

сьогодні наголошується, що розпуск парламенту у випадку відсутності коаліційної більшості – це право Президента, а не обов'язок, але уряд у статусі виконуючого обов'язки ускладнить відносини із західними партнерами.

А. Яценюк, тим часом, зробив тактичний крок: у той час як депутати мають тритижневу перерву в сесійних засіданнях, він публічно оприлюднив урядовий план дій на 2016 р. «Це моя програма. Така програма повинна стати нашою спільною програмою. Ці конкретні дії потребують підтримки Президента країни, його фракції та інших здорових сил в українському парламенті», – заявив Прем'єр-міністр у традиційному недільному телезверненні (<http://yatsenyuk.org.ua/ua/news/open/3080>).

«Або вийдіть до суспільства з альтернативною реалістичною програмою та дієвою командою, здатною її забезпечувати, – тільки програмою, а не передвиборчими гаслами. Або припиніть взаємне поборення, вгамуйте пристрасті, переступіть через особисті почуття і підтримайте план дій країни на цей рік», – заявив він.

А. Яценюк нагадав, що він особисто звернувся до Верховної Ради з вимогою розглянути питання відставки уряду, але це рішення не було підтримано більшістю депутатів. «Таким чином уряд юридично є повністю легітимним і продовжує працювати. Але політична невизначеність залишається, і їй треба покласти край», – сказав Прем'єр. А. Яценюк закликав Президента та фракції, які формували проєвропейську коаліцію у Верховній Раді, підтримати план дій уряду на 2016 р., який він називає «порядком денним подальшого розвитку України».

Також глава уряду попередив, що на Україну чекає руїна в разі перевиборів. «У політичній істерії я не бачу турботи про Україну. Бачу звичайний розрахунок: дорватися до влади. Для цього – відправити уряд у відставку, через тимчасовий статус паралізувати центральну виконавчу владу, змусити президента погодитися на дострокові парламентські вибори, чий результат є цілком передбачуваним – вони завершаться руїною», – наголосив А. Яценюк.

Такими заявами А. Яценюк, фактично, знову заперечив імовірність добровільної відставки, яка, на думку експертів, могла б пришвидшити подолання парламентсько-урядової кризи. «Оскільки Прем'єр-міністр не має суспільної підтримки, проводити реформи неможливо. Крім того, для значної частини парламенту відставка А. Яценюка – принципове питання», – каже Р. Бортник і додає, що політичне рішення «Народного фронту» про заміну А. Яценюка розблокувало б ситуацію у Верховній Раді. При цьому «Народний фронт» міг би диктувати свої умови в коаліції, оскільки без цієї фракції створити більшість навряд чи вдасться.

«Добровільна відставка – це було б спрощення ситуації. Тоді б процес швидше пішов, під новий уряд технократів і нову програму могла б формуватися нова коаліція», – переконаний директор Агентства моделювання ситуацій В. Бала.

Водночас експерти кажуть, що, якщо політичним силам і вдасться досягти домовленостей та створити коаліцію, стабільним парламент не стане й дострокові вибори все одно будуть. Не дарма ж і Президент П. Порошенко сказав, що він не допустить виборів «на цьому етапі»: «Єдине, що я хочу наголосити, – ні в якому випадку я не можу допустити і не допущу дострокових парламентських виборів на цьому етапі. Бо при всьому тому, що декларують окремі політичні лідери та діячі, що вони хочуть дійсно перезавантаження, насправді вони намагаються зловити рибу у мутній воді, насправді вони працюють на дострокові вибори. Ми не маємо ні часу, бо це потребує півроку тотальної бездіяльності і популізму, ні необхідності, бо кращої Ради у нас не буде. Треба вчитися працювати з цією Радою».

«Цей етап», як вважають політологи, може завершитися вже восени чи навесні наступного року, бо без дочасних виборів політична криза в Україні не вирішиться. Політолог А. Єрмолаєв вважає, що політична криза в Україні переростає в кризу влади, яка може мати дуже негативні наслідки. На його думку, оптимальним виходом з такої ситуації мали би стати дострокові парламентські вибори. «У рамках політичної кризи спрацьовують механізми взаємодії. Зараз же стає очевидним, що відносини парламенту з урядом і Президента з урядом можуть бути загнані в глухий кут, коли не спрацьовують взаємні рішення», – каже він (<http://www.radiosvoboda.mobi/a/27560677.html>).

Головна політична проблема, за словами Р. Бортника, – криза недовіри всередині нинішньої проєвропейської більшості в парламенті, а також криза соціальної недовіри до влади. На його думку, дочасні вибори найімовірніше відбудуться вже наступного року.

Директор Центру політичного аналізу «Стратегема» Ю. Романенко вважає, що перевибори варто очікувати вже цього року. «Перевибори в будь-якому випадку будуть... Або у липні, або, ймовірніше, восени. Ми підходимо до ситуації, коли будуть або перевибори, або соціальний вибух, на котрому гратимуть і зовнішні гравці – Росія в першу чергу, і внутрішні, які бачитимуть у цьому інструмент захисту своїх інтересів. Але якщо ситуація заходить в глухий кут, то нас чекатиме повторення іспанського сценарію 1936 р. (громадянська війна в Іспанії між ліво-республіканським урядом і правими силами)», – пояснив він.

Позитив, який вбачають експерти в дочасних виборах, – можливість приходу на українську політичну сцену нових «персонажів». «Надія полягає в тому, що з'являтимуться нові політичні сили, на базі громадських організацій, волонтерів, нова політична еліта почне проростати, і в цьому плюс», – вважає Ю. Романенко.

Тим часом голова Верховної Ради В. Гройсман заявив, що фракції парламенту готові до формування нової більшості й нового уряду. Така заява спікера пролунала у Брюсселі під час Українського тижня у Європарламенті. «Абсолютна більшість демократичних сил українського парламенту готові до створення нової коаліції, нового уряду, прискорення виконання всіх необхідних реформ і реалізації європейської інтеграції нашої держави», –

заявив В. Гройсман перед членами Європарламенту, додавши, що Верховна Рада має стати «міцним осередком стабільності» (<http://rada.gov.ua/news/Tor-povyna/126066.html>).

Водночас запевнення щодо швидкого знаходження «нових форматів коаліції» прозвучали з уст лідера фракції БПП Ю. Луценка. «Хочу звернутися до європейських партнерів із проханням дуже не турбуватися через вірогідні зміни міністрів, депутатів, прем'єрів і губернаторів. Це все спрямоване лише на більшу ефективність реформ. Потенціал українського парламенту на реформи залишається, а урядові та інші перестановки є лише способом підвищення ефективності виконавців цих реформ», – заявив він (http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2016/03/160301_negotiations_parliament_government_crisis_sd).

Шляхи подолання парламентської кризи й забезпечення продовження реформ були запропоновані експертним середовищем у «Заяві експертів реформ» (<http://blogs.pravda.com.ua/authors/sushko/56ccc30f533e8>). Експерти зазначили, що криза коаліції окреслила дві перспективи, які сьогодні суперечать загальносуспільному інтересу.

Це, по-перше, загроза створення ситуативної, формальної, по-суті «гібридної», парламентської більшості, яка зацементує корупційний консенсус «старих» і «нових» еліт, законсервує нинішній стан державного управління, що є злоякісними перешкодами на шляху реформ.

По-друге, це перспектива дострокових парламентських виборів, які, за чинного законодавства про вибори, спричиняють до:

- припинення навіть нинішнього стагнуючого процесу реформ;
- очікуваного зростання радикального популізму, що спричиняє внутрішню агресію в суспільстві;
- нового раунду масової політичної корупції через застосування «гречкових» технологій у мажоритарній частині виборчого процесу.

Зволікання з вирішенням парламентської кризи призведе до руйнування довіри до українського політичного класу й подальшого послаблення всіх гілок влади.

На міжнародній арені – це великий ризик заморожування фінансової допомоги, що здатне призвести до дефолту України, і ризик не продовження санкцій проти зовнішнього агресора.

Спільна відповідальність усіх реформаторських сил, як у владі, так і в суспільстві, полягає в тому, щоб якнайшвидше узгодити й запустити механізми вирішення парламентської кризи. Оскільки цей парламент та інші «старі» владні інституції продемонстрували неспроможність розв'язати цю проблему власними силами, експерти у своїй «Заяві» запропонували такий алгоритм дій:

- скликання національного круглого столу за участі Президента України, голів чи представників парламентських фракцій і груп, представників найвпливовіших експертних, волонтерських, представницьких та інших громадських організацій. Головною метою національного круглого столу є узгодження процедури призначення нового технічного Кабінету

Міністрів України та утвердження спільного плану виходу з кризи й активізації реформ, а також узгодження концепції нового закону про вибори народних депутатів України;

- політики, які беруть участь у національному круглому столі, долають власні вузькопартійні інтереси, відмовляються від кулуарного вирішення кадрових питань і гарантують у подальшому повномасштабну підтримку призначеному технічному уряду, як від Президента, так і від парламенту, терміном, як мінімум, на один рік;

- уряд перезавантажується, спираючись як на прозорі кваліфікаційні вимоги до кандидатів, так і на відкритість для діалогу політичних сил і громадськості у процесі добору членів нового уряду. Необхідно досягнути того, щоб усі міністри стали не формальними, а реальними лідерами реформ;

- при призначенні урядовців застосовуються прозорі критерії та процедури, зрозумілі для суспільства й міжнародної спільноти. Зокрема, кандидати до уряду не мають шлейфу підозр у недоброчесності та конфлікті інтересів (перш за все непов'язаність з інтересами олігархічних груп), не мають політичних амбіцій та відмовляються від балотування на наступних чергових/позачергових виборах (гарантія технократичності уряду, рівновіддаленого від політичних сил).

У випадку формування технічного уряду експертне середовище готове не лише надавати всебічну аналітичну та публічну підтримку реформам, а й брати безпосередню участь у конкретних діях з імплементації державної політики.

Якщо політичні сили виявляться неготовими до реальних кроків назустріч суспільним очікуванням щодо доброчесності влади та прискорення реформ, то єдиним виходом є проведення дострокових виборів. При такому сценарії негативного вирішення парламентської кризи, експертне середовище:

- фіксує неспроможність чинного законодавства про вибори народних депутатів України забезпечити достатнє оновлення парламенту;

- найближчим часом ініціює широке суспільне обговорення нового формату виборчої системи відповідно до положень, зафіксованих у Коаліційній угоді.

Ще не змарновано момент, коли парламентську кризу можна використати як можливість для прискорення реформ. Якщо ж існуючі політичні сили не здатні віднайти спільне бачення задля відкритого процесу призначення технічного уряду, громадянське суспільство має зробити все можливе для рішучого оновлення політичного класу України через дострокові вибори.

При цьому дехто з експертів вважає, що, говорячи про перевибори як інструмент подолання парламентсько-урядової кризи, варто вести розмову не лише про перевибори Верховної Ради, а й про перевибори Президента. Зокрема, таку точку зору послідовно обґрунтовує очільник Центру досліджень політичних цінностей О. Доній. У розлоговому інтерв'ю виданню «Главком» від 22 лютого 2016 р. експерт учергове наголосив, що «питання

Яценюка дрібно з точки зору зміни України, бо, на відміну від Конституції, у нас уряд майже нічого не вирішує. Як і раніше, усе вирішує Адміністрація Президента, під якою перебуває силовий блок, впливи на Антимонопольний комітет, Національну раду з питань телебачення та радіомовлення і ще безліч важелів, які ми в повсякденному житті не помічаємо, але від яких залежить життя олігархів».

На переконання О. Донія, «реально Яценюк і так “англійська королева”. Просто суспільство це не розуміє. Суспільство зараз справедливо негодує з приводу Яценюка, бо за його урядування воно стало, як мінімум, удвічі бідніше. Але суспільство думає, що це лише Яценюк, не розуміє, що за цим стоїть П. Порошенко».

За словами експерта, кандидатури в уряд ухвалюються, виходячи з того, щоб майбутні міністри не приймали самостійних рішень. Отже, до Кабміну потрапляють люди, «на яких є “зачіпки”, і тому ротація в уряді не вирішить питання його ефективності. Це ж уже другий уряд Яценюка, насправді. І чим цей другий уряд відрізняється від першого? Можна назвати прізвища. А в діяльності? Нічим».

«Я не бачу без дострокових виборів Президента, взагалі якісь шанси на позитивні зміни в країні. Соціологія “Рейтингу” показує, що приблизно 50 % українців підтримують дострокові президентські вибори, за дострокові парламентські – трошки більше. Біда в тому, що при цьому Президентові дострокові парламентські вибори не змінять ситуацію», – резюмує експерт (<http://glavcom.ua/articles/38404.html>).

Поки що ж, судячи з політичних заяв представників української влади та прогнозів експертів, вирішення парламентсько-урядової кризи в Україні лежить у площині переформатування парламентської коаліції та уряду. Дострокові парламентські вибори на цьому етапі не є прийнятним варіантом вирішення кризи з огляду на недосконалість виборчого законодавства, небезпеку припинення реформ, втрату політичної підтримки з боку західних партнерів і фінансової з боку МВФ. Водночас за будь-якої конфігурації парламентської коаліції позитивний момент для країни полягатиме в тому, що, «не вступивши у смугу дострокових виборів», вона отримає ще один шанс для якісних та істотних змін.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман провів зустріч із Високим представником Європейського Союзу з питань зовнішньої і безпекової політики, віце-президентом Європейської комісії Ф. Могеріні у середу у Брюсселі. Сторони зокрема обговорили солідарну позицію України та Європейського Союзу щодо ситуації, пов'язаної з російською агресією стосовно України.

В. Гройсман зазначив, що Російська Федерація окупувала Крим і

частину Донбасу, і за це відносно неї були застосовані санкції. Він зазначив, що якщо ці санкції будуть зняті без зміни підходів Росії щодо врегулювання ситуації, це буде сприйматися як «винагорода за агресію, вбивства і нехтування міжнародним правом».

Своєю чергою Ф. Могеріні зазначила, що рішення держав-членів Європейського Союзу щодо питання зняття санкцій з Російської Федерації пов'язане з повним виконанням Мінських домовленостей. Крім того, санкції, встановлені після анексії Росією Криму, залишатимуться незмінними до деокупації півострова, зауважила Високий представник ЄС. За її словами, те саме стосується політики Європейського Союзу щодо невизнання анексії Криму.

Під час зустрічі В. Гройсман і Ф. Могеріні також обмінялися думками щодо внутрішньополітичної ситуації в Україні та шляхів виходу з кризи (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 2.03*).

Голова Верховної Ради та заступник генерального секретаря НАТО обговорили перспективи поглиблення двостороннього співробітництва.

Голова Верховної Ради В. Гройсман провів зустріч із заступником генерального секретаря НАТО А. Вершбоу у понеділок, 29 лютого, у Брюсселі, під час якої сторони обговорили перспективи співробітництва України та НАТО.

Сторони високо оцінили стан двосторонніх відносин. Голова парламенту зазначив, що сьогодні Україна стикнулася з двома масштабними викликами: зовнішньою загрозою та складною внутрішньою ситуацією. Утім, незважаючи на складні обставини, Верховна Рада демонструє здатність приймати рішення, зауважив він.

Голова парламенту проінформував про хід ключових реформ в Україні, зокрема щодо боротьби з корупцією, для якої вже створений весь необхідний інструментарій, та щодо децентралізації влади, а також судової реформи. В. Гройсман зазначив, що вже до літа Верховна Рада може завершити внесення змін до Конституції України в частині правосуддя.

Разом з тим очільник Верховної Ради підкреслив, що темп здійснення реформ у країні необхідно підвищити. «Важливо, щоби Україна продовжувала реформи. Нам потрібно зробити зміни, які перетворять Україну на сучасну державу», – заявив В. Гройсман.

Голова парламенту також наголосив на необхідності зміцнення інституційної спроможності державних органів в Україні, що, за його словами, сприятиме побудові більш ефективної структури та підходів в управлінні. «Стратегічне питання полягає не в прийнятті рішень, а в їх ефективній імплементації», – зазначив він.

В. Гройсман проінформував, що в Україні тривають пошуки шляхів виведення країни з кризи, зазначивши, що між усіма учасниками політичного процесу триває активний діалог.

Голова парламенту окремо зазначив, що Україна віддана виконанню Мінських домовленостей та наголосив на важливості їхнього виконання всіма сторонами.

Своєю чергою заступник генерального секретаря НАТО А. Вершбоу висловив переконання, що Російська Федерація «найбільше боїться успішної реформованої України».

Під час зустрічі заступник генерального секретаря НАТО також висловив подяку Верховній Раді за ратифікацію Угоди про статус представництва НАТО в Україні (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 29.02).

Реалізація Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом дозволить побудувати сучасну, демократичну, європейську Україну. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час зустрічей з керівництвом двох палат парламенту Королівства Нідерланди Х. Аріб та Е. Фліерманом, а також членами комітетів у закордонних справах обох палат.

В. Гройсман зазначив, що Революція гідності, що відбулася в Україні два роки тому, стала наслідком відмови тодішнього керівництва від підписання цієї Угоди. Голова Верховної Ради підкреслив, що нова влада, яка була обрана після Революції гідності, підписала Угоду про асоціацію і зараз йде «шляхом виконання цієї Угоди».

Голова парламенту зазначив, що цей документ зокрема передбачає проведення реформ в Україні в різних сферах з метою перетворення пострадянської країни, якою була Україна до цього часу, в європейську державу.

В. Гройсман зауважив, що Україна здійснює реформи в умовах агресії на Донбасі та окупації Криму. Він зазначив, що внутрішнім викликом для України є проблема корупції. При цьому В. Гройсман підкреслив прогрес на шляху її подолання. Зокрема, він звернув увагу на те, що Верховна Рада прийняла рішення, якими «створила всеохоплюючі механізми боротьби з корупцією» та реалізує судову реформу.

Учасники зустрічі торкнулися питання російської агресії відносно України, а також перебігу виконання мінських домовленостей. Очільник Верховної Ради підкреслив, що Україна докладає зусиль щодо виконання мінської угоди, зокрема приймає передбачені нею рішення.

У той же час В. Гройсман наголосив, що «кожного дня російські найманці з російською зброєю обстрілюють українську територію». При цьому він підкреслив, що Україна залишається мирною, демократичною країною. Голова парламенту наголосив на необхідності виконання російською стороною взятих на себе зобов'язань в рамках мінських домовленостей.

Учасники зустрічі також висловилися за посилення міжпарламентської співпраці двох держав. «Стосунки між нашими країнами на парламентському рівні набувають нового значення», – підкреслив В. Гройсман (*Офіційний*

Голова Верховної Ради України В. Гройсман провів зустріч із головою міністерства закордонних справ Королівства Нідерланди Б. Кундерсом у Гаазі у середу. Сторони обговорили питання перспективи лібералізації візового режиму Європейським Союзом для України, продовження політики санкцій відносно Російської Федерації, а також запланованого референдуму у Нідерландах щодо схвалення Угоди про асоціацію Європейського Союзу та України.

Говорячи про запланований на 6 квітня референдум у Нідерландах, очільник Верховної Ради зауважив, що «звичайно, ми стурбовані через референдум. Однак ми поважаємо ваше право, ваші закони і сподіваємося, що громадяни Нідерландів зроблять правильний вибір».

Він зазначив, що Угода про асоціацію між Європейським Союзом та Україною не становить жодної загрози для країн Європейського Союзу, але є дуже важливою для відчуття українськими громадянами підтримки їх європейського вибору.

«Два роки тому загинуло багато людей з тих, хто вийшов на вулиці захистити свій європейський вибір. Люди продовжують гинути і зараз. Допоможіть нашим громадянам захистити свій вибір», – підкреслив В. Гройсман.

В. Гройсман зазначив, що Україна зараз переживає «складні часи», у зв'язку з «серйозними внутрішніми та зовнішніми викликами», серед яких – російська агресія відносно України. «Це гібридна війна. Україна потерпає одразу від низки видів агресій – військової, інформаційної, економічної. В цей час нам дуже важливо мати солідарність з нашими друзями і відчувати їх підтримку», – заявив Голова парламенту.

Очільник Верховної Ради закликав зберегти санкції Європейського Союзу відносно Росії. «Продовження санкцій буде коштувати Європі мільярд, а домовленості з агресором виллються їй у десятки мільярдів», – підкреслив В. Гройсман. Він зазначив, що Україна виконує свої зобов'язання, передбачені мінськими домовленостями, у той час як Росія систематично їх порушує.

Сторони також торкнулися питання перспектив лібералізації візового режиму Європейським Союзом для України. «У нас залишилося два технічних питання. Я думаю, до кінця цього місяця ми їх вирішимо, і дуже розраховую на вашу підтримку», – зауважив В. Гройсман.

Своєю чергою Б. Кундерс зазначив, що два роки тому був на Майдані разом з послами країн Бенілюксу. «Для мене очевидно, що це був вибір українського народу на користь Угоди про асоціацію. Позиція уряду Нідерландів – захищати підпис, який ми поставили під Угодою», – наголосив голова МЗС Нідерландів.

Б. Кундерс погодився з тим, що Росія порушує мінські домовленості, а також тим, що існує прямий зв'язок між виконанням мінських

домовленостей і питанням збереження санкцій. «Нам треба стояти на цій основі», – підкреслив він. Голова МЗС Нідерландів зазначив, що питання продовження санкцій Європейського Союзу відносно Росії будуть обговорюватися саме під час головування Нідерландів в Європейському Союзі. У цей час також буде стояти питання лібералізації візового режиму між Україною та Європейським Союзом.

Міністр закордонних справ Нідерландів окремо подякував В. Гройсману за його роботу на чолі Міжвідомчої комісії з розслідування причин катастрофи Боїнга МН17. «Дякую за ваш персональний внесок, особливо у перші часи і дні після катастрофи. Ми ніколи цього не забудемо», – заявив Б. Кундерс.

Своєю чергою В. Гройсман, говорячи про розслідування, яке проводить голландська сторона щодо катастрофи Боїнгу МН-17, зазначив, що це «справа честі довести розслідування до завершення. Винні мають бути обов'язково покарані».

Також Б. Кундерс позитивно оцінив рівень співпраці між двома країнами. «Я вважаю, що відносини між нашими країнами дуже добрі», – заявив він та зазначив, що Нідерланди підтримують економічні і політичні реформи в Україні (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 3.03*).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман допускає можливість проведення позачергового засідання парламенту за умови формування якісного порядку денного рішень, що дадуть змогу побороти кризу в країні. Про це голова парламенту заявив в інтерв'ю телеканалу «Рада» у п'ятницю, 26 лютого.

«Я не бачу проблем, щоб під якісний порядок денний скликати позачергове засідання, прийняти всі необхідні рішення, які дозволять Україні вийти з кризи та будуть абсолютно зрозумілі для суспільства», – заявив він.

Голова парламенту зазначив, що спочатку потрібно знайти рішення, «яке може бути імплементовано, прийнято та реалізовано Верховною Радою». «Найголовніше – який порядок денний ми визначимо на це позачергове засідання», – зазначив він.

В. Гройсман зауважив, що як голова парламенту не має одноосібного права скликати позачергове засідання Верховної Ради, тому з відповідною ініціативою мають виступити 150 народних депутатів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 26.03*).

Обов'язок усіх політичних сил країни сьогодні об'єднатися та розробити конкретний план дій щодо виходу з кризи, у якій опинилася країна. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман в інтерв'ю телеканалу «Рада».

«Наш найголовніший сьогодні обов'язок – об'єднатися навколо

конкретних речей та презентувати їх суспільству, щоб суспільство зрозуміло, що буде завтра», – заявив він.

Керівник парламенту підкреслив, що у країні спостерігається ряд кризових явищ у політичній, соціальній, економічній та інших сферах. «Парламентсько-урядова криза сьогодні – це свідчення реакції суспільства на ті процеси, які є в країні», – зазначив В. Гройсман.

За його словами, для виходу з кризи необхідно чітко усвідомлювати подальший розвиток країни та сформулювати чіткий план дій. Саме цій меті слугуватиме фаховий круглий стіл, участь у якому мають узяти всі ключові політичні сили, зазначив В. Гройсман.

«Насправді треба ж не витягти політиків з кризи, треба витягти з кризи людей, треба витягти з кризи країну. Тому ми зараз якісно готуємося до професійного круглого столу, де ми можемо знайти публічно відповіді на запитання, як працюватиме національна економіка, як професійно будуть вирішені найболючіші соціальні питання, які торкнуться кожного громадянина України, наскільки якісно та відповідально працюватиме державний апарат», – заявив він.

Голова парламенту зазначив, що у складний для країни час демократичні політичні сили мають відкинути свої особисті амбіції та усвідомити свою величезну відповідальність перед країною.

Очільник Верховної Ради наголосив, що в Україні мають бути вирішені «ключові проблеми» безробіття та низьких заробітних плат. «Найголовніше – дати відповідь на запитання, як створити робочі місця, як дати людям нормальну заробітну плату та розвивати національну економіку», – підкреслив він.

В. Гройсман зауважив, що у стінах парламенту триває робота з аналізу Державного бюджету та пошуку резервів, що дадуть змогу забезпечити додаткові надходження. Зокрема, за його словами, лише автоматизація роботи митниці забезпечить до 40 млрд грн надходжень до Держбюджету.

Крім того, зазначив голова парламенту, в Україні потрібно розпочати масштабне будівництво якісних доріг, які дадуть змогу забезпечити «якісний транзит і нормальне управління дорожнім господарством». «Нам треба побудувати в Україні сотні кілометрів доріг, щоб українці могли нормально пересуватися, розвивати транзитний потенціал нашої країни. І це є абсолютно реально», – заявив він, додавши, що це забезпечить створення тисяч робочих місць.

«Це абсолютно логічні речі, які ми можемо зробити спільними зусиллями», – наголосив керівник Верховної Ради (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 26.02*).

Ю. Луценко рассказал о закрытых встречах с руководством Европарламента и Еврокомиссии.

Лидер фракции БПП Ю. Луценко заявил, что у Украины есть две недели для формирования новой коалиции и правительства, и два-три месяца для

проведення реформ. Об этом он написал на своем Facebook, подводя итоги встречи с руководством Европарламента и Еврокомиссии.

По словам Ю. Луценко, еврочиновники обратили внимание, что у ЕС есть серьезные проблемы с беженцами, которые несколько усложняют разговор об отмене виз для Украины.

Кроме того, «голландские политики требуют остановить все процедуры до завершения референдума относительно безвизового режима для Украины».

Киев, со своей стороны, должен отменить скандальные правки в законе об электронном декларировании и доформировать Агентство по предотвращению коррупции.

«У нас есть две недели для формирования новой коалиции, нового технократического правительства, голосования за поправку в законе. В следующие два-три месяца правительство должно устранить всех партийных и олигархических ставленников из крупнейших государственных монополий, покончить со “смотрящими” на таможне и осуществить другие видимые антикоррупционные шаги», – подытожил Ю. Луценко.

«Иначе – фиаско. Брюссель слезам не верит», – добавил он (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 2.03).

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування рекомендує парламенту призначити позачергові вибори окремих міських, селищних і сільських голів на неділю 22 травня 2016 р.

Голова підкомітету з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії О. Бойко нагадала членам Комітету, що ч. 3 ст. 14 Закону України «Про місцеві вибори» передбачено, що рішення про позачергові місцеві вибори приймається Верховною Радою України не пізніше, ніж у дев'яностоденний строк з дня дострокового припинення повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради, сільського, селищного, міського голови.

Також доповідач наголосила, що ч. 1 ст. 15 Закону визначено, що позачергові місцеві вибори призначаються не пізніше, ніж за 60 днів до дня виборів, а ч. 5 цієї ж статті – що місцеві вибори призначаються на неділю.

Зважаючи на зазначені вимоги Закону, підкомітет рекомендував Комітету запропонувати парламенту призначити позачергові вибори окремих сільських, селищних, міських голів на неділю 22 травня цього року та прийняти відповідні постанови Верховної Ради України (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1.03).

У Комітеті з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування вважають за потрібне збільшити видатки Державного бюджету для проведення місцевих виборів.

Комітет звернувся до Прем'єр-міністра України А. Яценюка та голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету А. Павелка з проханням при підготовці законопроекту про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» передбачити також збільшення видатків за бюджетною програмою 6741020 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» на 30000,0 тис. грн.

Таке рішення Комітет ухвалив на своєму засіданні 17 лютого 2016 р. за наслідками розгляду Постанови Центральної виборчої комісії від 4 лютого 2016 р. № 11 «Про звернення до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо збільшення видатків Державного бюджету України на 2016 рік за бюджетною програмою 6741020 “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів”».

Як зазначено в тексті цієї Постанови, за попередніми розрахунками Центральної виборчої комісії обсяг коштів, необхідних для організації підготовки та проведення призначених на 27 березня 2016 р. перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів, перших виборів депутатів районних у місті Києві рад, позачергових виборів Криворізького міського голови, становить 31674,7 тис. грн. До Центральної виборчої комісії продовжують надходити численні звернення обласних державних адміністрацій щодо призначення перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів. Вищезазначене зумовлює потребу в додатковому обсязі коштів на 2016 р. за вказаною бюджетною програмою 6741020 у сумі 30000,0 тис. грн, а Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» Центральній виборчій комісії за цією бюджетною програмою передбачено видатки в сумі 20000,0 тис. грн, що є недостатнім для забезпечення у повному обсязі підготовки та проведення зазначених виборів у поточному році.

Окрім викладеного, Комітет у своїх зверненнях також акцентував увагу, що до Верховної Ради України почали надходити клопотання про призначення позачергових місцевих виборів у зв'язку з достроковим припиненням повноважень окремих сільських, селищних, міських голів, що матиме наслідком призначення цих виборів у поточному році також за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на підготовку та проведення таких виборів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 2.03*).

У Комітеті з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства відбулося засідання робочої групи з підготовки до другого читання проекту закону «Про житлово-комунальні послуги».

Під час засідання було обговорено концептуальні питання, викладені у

Розділі V проекту «Порядок надання житлово-комунальних послуг» № 1581-д, зокрема ст. 15 про комерційний облік комунальних послуг у частині визначення термінології, критеріїв вибору приладів обліку за класом чутливості та захисту, їхнього технічного обслуговування, плати за встановлення та повірку тощо.

Учасники засідання окрему увагу приділили питанням договірних відносин між виконавцем комунальних послуг і споживачем, їх правам та обов'язкам, а також нормам стосовно міри відповідальності за належне утримання внутрішньобудинкових мереж і надмірних втрат ресурсів.

У засіданні, яке відбулося 1 березня під головуванням заступника голови Комітету, керівника робочої групи А. Бабак, взяли участь уповноважені особи Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Міністерства енергетики та вугільної промисловості, Міністерства соціальної політики, Міністерства екології та природних ресурсів, НКРЕКП, Антимонопольного комітету, Київської міської держадміністрації, представники галузевих асоціацій, об'єднань профспілок, громадських інституцій та міжнародні експерти (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 2.03*).

У Комітеті з питань фінансової політики та банківської діяльності відбулася нарада щодо перспектив розвитку малих і середніх банків України.

Голова Комітету С. Рибалка закликав Національний банк України сісти за стіл переговорів із банківськими асоціаціями та знайти компромісний варіант графіка збільшення мінімального розміру статутного капіталу банків.

Про це він заявив, підбиваючи підсумки наради щодо перспектив розвитку малих і середніх банків України, яка відбулася 26 лютого у профільному комітеті за участі заступника голови НБУ К. Рожкової, представників НАБУ та незалежних експертів.

«Наш Комітет дуже стурбований ситуацією на фінансовому ринку через прийняття НБУ 4 лютого цього року постанови № 58, яка кардинально змінює графік збільшення статутного капіталу українських банківських установ 3-ої та 4-ої груп до 300 млн грн уже до кінця поточного року. Тобто, ці банки повинні знайти майже 7 млн дол., щоб вижити в цій складній економічній ситуації. Ми вважаємо, що це курс, спрямований на штучне знищення десятків здорових і платоспроможних банків», – сказав голова Комітету С. Рибалка.

Він також підкреслив, що всі банківські асоціації та незалежні експерти переконані у неможливості виконання цієї постанови НБУ для більшості малих і частини середніх банків, залишаючи їм лише два шляхи – ліквідацію або поглинання.

«Наша нарада з Нацбанком, асоціаціями банківських установ та експертами націлена на пошук компромісного рішення. Ми закликаємо НБУ протягом тижня провести діалог із банківською спільнотою та знайти

компромісне рішення щодо встановлення більш реалістичного графіку. Якщо Нацбанк не почує нас, то наш Комітет буде проводити консультації із лідерами фракцій та окремими народними депутатами щодо внесення змін до закону для повернення попереднього більш логічного графіку збільшення мінімального рівня капіталу банків. У таких складних економічних умовах держава має підтримувати такі банки, які працюють, забезпечуючи робочі місця, сплачують податки», – сказав С. Рибалка.

У результаті обговорення було досягнуто домовленість провести наступного тижня додаткову спільну нараду у Комітеті.

«Як ми почули від заступника голови Нацбанку та представників банківських асоціацій – вони готові провести таку додаткову зустріч. Нам необхідно знайти компромісне рішення, щоб огульно не було знищено кілька десятків малих і середніх банків України», – наголосив голова Комітету *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2016. – 29.02).*

У Верховній Раді України створено робочу групу з напрацювання дорожньої карти щодо вирішення проблем дітей на гібридній війні.

Робочу групу з напрацювання дорожньої карти для суспільства та законотворців щодо вирішення проблем дітей на гібридній війні було створено у Верховній Раді 25 лютого. Саме за цією темою було попередньо проведено круглий стіл Комітетом з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення спільно з Проектом «Академія сучасного політика», учасники якого ініціювали створення робочої групи.

Мова йде про більш як один мільйон дітей, та у Мінсоцполітики гостра проблема з системою їх моніторингу, – повідомив під час круглого столу заступник міністра соціальної політики С. Устименко. Саме це, на думку учасників, не дає змоги належним чином формалізувати та налагодити весь комплекс відповідальності держави перед громадянами, які вже два роки чекають на дієві кроки влади.

Також, за словами экс-заступника керівника Апарату РНБО Л. Харченка, в Україні немає потужних аналітичних центрів, які могли би вберегти владу від здійснення трагічних прорахунків в економіці та політиці.

Учасниця Проекту «Академія сучасного політика» О. Бражнікова розповіла про злочинні факти залучення дітей до бойових дій. Подібних випадків інтернет-спільноті відомо сотні, та вони не отримують достатньої правової оцінки, по ним не порушуються кримінальні провадження. Порушено лише чотири кримінальні справи, – зазначила Представник Уповноваженого Верховної Ради з прав людини з питань дотримання прав дитини, недискримінації та гендерної рівності А. Філіпішина.

Тому учасники заходу вирішили сформувати робочу групу при Комітеті, щоб фахово систематизувати та узагальнити наявні проблеми в законодавстві стосовно ряду категорій українських дітей: убитих, поранених і вивезених з України агресором, у «сірих» і «чорних» зонах окупованих територій,

внутрішньо переміщених і дітей учасників АТО. Ініціативу підтримала матір двох дітей-переселенців, народний депутат України Н. Веселова.

Перед громадськими активістами та експертами постав ряд технічних проблем щодо того, яким чином сформувані таке експертне середовище, щоб його рекомендації мали дієвий характер, змушували чиновників або приймати адекватні викликам рішення, або добровільно оперативно звільняти займані посади. Академія сучасного політика взяла на себе місію допомогти робочій групі почати діяльність і запрошує громадськість та експертів до співпраці (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 2.03).

Закон о «партийной диктатуре» вступил в силу.

В субботу, 27 февраля, вступил в силу закон, который позволяет исключать кандидатов в депутаты парламента из избирательного списка после выборов. Документ был опубликован в газете «Голос Украины» 26 февраля (<http://korrespondent.net/ukraine/3635519-zakon-o-partyinoi-dyktature-vstupyl-v-sylu>).

Напомним, 16 февраля депутаты приняли закон «о партийной диктатуре» с третьей попытки.

Документ предусматривает, что по решению съезда (собрания, конференции) партии после оглашения результатов выборов исключать из избирательного списка кандидата в депутаты.

Кандидата можно исключить из списка партии в любое время после дня выборов до принятия решения ЦИК о признании его избранным.

Подписанное председательствующим на съезде (собрании, конференции) решение в течение пяти дней передается в ЦИК, которая в пятидневный срок после получения должна принять решение об исключении соответствующего кандидата из списка партии.

Действие закона также распространяется на избирательные списки партий-субъектов избирательного процесса на внеочередных парламентских выборах 26 октября 2014 г. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 27.02).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко зустрівся з віце-президентом Європейської комісії з питань Енергетичного союзу М. Шефчовичем.

Глава держави привітав віце-президента ЄК з річницею започаткування Енергетичного союзу та зазначив, що Україна має стати невід'ємною частиною цього об'єднання.

П. Порошенко наголосив, що Україна віддана впровадженню реформ, у тому числі й в енергетичному секторі. «Ми пройшли зиму без російського

газу. Завдяки надійності нашого транзиту ми не дозволили шантажувати нас, і водночас продемонстрували ефективну взаємодію з Європейською комісією», – наголосив глава держави.

Президент ще раз наголосив на своїй позиції щодо проекту газопроводу «Північний потік-2». «Це – виключно політичний проект. “Північний потік-2” має бути заблокований. Ми розраховуємо на підтримку Європейської комісії, адже це – засіб покарання України за європейські прагнення», – заявив П. Порошенко.

Президент також закликав Європейську комісію сприяти організації ближчим часом міжнародної конференції на підтримку модернізації газотранспортної системи України.

Глава держави висловив сподівання, що Верховна Рада найближчим часом розгляне закон про ринок електричної енергії у редакції, яка була узгоджена з Енергетичним співтовариством.

Президент також наголосив на важливості для України прийняття рішення про запровадження безвізового режиму з боку ЄС для українських громадян.

У свою чергу, віце-президент ЄК високо оцінив проведену в Україні роботу на шляху впровадження європейських реформ і наголосив на важливості продовження їхнього втілення в життя.

М. Шефчович наголосив на тісній взаємодії між Європейським Союзом та Україною в питаннях спільної енергетичної політики та відзначив значні успіхи України на шляху газової незалежності.

Сторони обговорили подальші кроки задля збільшення енергетичної незалежності та покращення енергоефективності української економіки, впровадження змін у законодавстві щодо НАК «Нафтогазу» та створення умов для залучення іноземних інвесторів в енергетичну галузь України.

Глава держави запросив вище керівництво Європейської комісії взяти участь у заходах із вшанування 30-х роковин Чорнобильської трагедії у квітні цього року (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 1.03*).

Президент П. Порошенко на зустрічі з делегацією Аспен Інституту на чолі з віце-президентом інституту Е. Герсоном обговорив створення системи підготовки нових лідерів.

Президент наголосив на тому, що завдання імплементації реформ вимагають нових лідерів, і зараз відчувається певний дефіцит кадрів, які здатні взяти на себе відповідальність за втілення курсу реформ.

«Головне, що нам потрібно, – лідери відповідальні, патріотичні, порядні та професійні», – зазначив П. Порошенко.

Глава держави зазначив, що за трохи більше ніж півтора роки його діяльності та більше року діяльності уряду, незважаючи на ряд недоліків, з точки зору реформ зроблено дуже багато. За його словами, в уряді працюють представники, які дуже гідно представляють Аспен Інститут: «Вони є тими

представниками, якими я пишаюся, що делегував і пропонував до складу уряду. Жодної хвилини я не був розчарований в їхній діяльності», – сказав П. Порошенко.

У свою чергу, віце-президент Аспен Інституту Е. Герсон наголосив на тому, що їхній заклад, який був заснований у США у 1950 р., зараз представлений в багатьох країнах світу та допомагає покращувати державне управління, посилювати роль громадянського суспільства, урядування як на місцевому, так й на державному рівнях для кожного звичайного громадянина. «Ми хочемо побудувати в Україні подібні системи, які працюють у США, поділитися нашими цінностями, покращити управління, посилити роль закону та ефективність боротьби з корупцією», – сказав Е. Герсон, підкресливши також важливу роль українських партнерів та учасників Аспен-семінарів у розбудові організації.

Під час зустрічі йшлося про створений у листопаді 2015 р. в Києві Аспен Інститут та подальший розвиток відкритого діалогу та відповідального лідерства в Україні.

У зустрічі взяли участь українські випускники програм Аспен Інституту, серед яких віце-прем'єр-міністр України Г. Зубко та міністр фінансів України Н. Ярецько (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 29.02).

Перезавантаження уряду зараз є відповідальністю парламенту та парламентської коаліції, заявив Президент П. Порошенко під час зустрічі з представниками Аспен Інституту.

Глава держави відзначив першочерговість ролі парламентської коаліції, яка, за його словами, «має визначитися – і щодо кандидатури членів Кабінету Міністрів і керівника уряду, і щодо програми та порядку реформ, які мають бути проведені, і щодо позицій фракцій, які будуть входити до складу цієї коаліції».

«Єдине, що я хочу наголосити, – ні в якому випадку я не можу допустити і не допущу дострокових парламентських виборів на цьому етапі. Бо при всьому тому, що декларують окремі політичні лідери та діячі, що вони хочуть дійсно перезавантаження, насправді вони намагаються зловити рибу в мутній воді, насправді вони працюють на дострокові вибори. Ми не маємо ні часу, бо це потребує півроку тотальної бездіяльності та популізму, ні необхідності, бо кращої Ради у нас не буде. Треба вчитися працювати з цією Радою», – заявив П. Порошенко.

Президент навів слова колишнього міністра закордонних справ Г. Удовенка, якого він назвав своїм вчителем, що ключовим для політики мають бути три «П» – Порядність, Професіоналізм і Патріотизм. «На жаль, деякі політики додають до цього власні амбіції, або, ще гірше, власні образи, які дуже заважають. Пошук власного місця дуже заважає кінцевому результату. Справжній лідер у першу чергу ставить перед собою інтереси держави», – зазначив глава держави.

Президент наголосив на тому, що головне, що нам потрібно зараз, – лідери відповідальні, патріотичні, порядні та професійні.

Глава держави також зазначив, що найважливіший етап, який має формувати ціла команда відповідальних осіб, які здатні реалізувати те, що закладалося в законопроектах, – це саме імплементація реформ (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 29.02).

Президент П. Порошенко виступив із зверненням щодо другої річниці початку спротиву російській окупації Криму. «Крим був, є і залишиться невід’ємною частиною Української держави, а країну-зłodія буде примушено повернути вкрадене. Саме так станеться рано чи пізно, яким би тривалим не виявився процес деокупації півострова», – заявив глава держави.

Президент повідомив, що для уточнення стратегії реінтеграції Криму в Україну доручив підготувати спеціальне засідання Ради національної безпеки та оборони. «Від Кабінету Міністрів очікую детального плану-графіку захисту національних інтересів України в міжнародних судах, притягнення держави-агресора до відповідальності перед Україною як державою та українськими приватними компаніями», – заявив П. Порошенко.

Глава держави зажадав від уряду внести на розгляд РНБОУ питання щодо тимчасового режиму спеціального митного захисту вздовж лінії адміністративного кордону Херсонської області та АРК, а також енергетичної стратегії щодо Криму.

Міністерству оборони та Генштабу Збройних сил України наказано подати пропозиції щодо істотного посилення військових спроможностей України на Херсонщині та вздовж усього чорноморського узбережжя. «Росія значно наростила військову присутність у регіоні, завершує перетворення півострова з квітучого міжнародного курорту на велику військову базу, яка створює загрозу, в тому числі і ядерну, не лише Україні, але й всім країнам Чорноморського регіону», – наголосив Президент.

Глава держави підкреслив, що Україна природно не визнає та ніколи не планує визнавати де-юре російськими громадянами тих мешканців півострова, які отримали російські паспорти. «У Криму не живуть громадяни Росії, він населений винятково громадянами України, там наші люди живуть на нашій території, яка лише тимчасово окупована», – заявив П. Порошенко.

Президент назвав ключовим завданням до моменту повернення Криму на визначене йому історією місце у складі України захист прав та свобод громадян у Криму, підтримку будь-яких джерел законного спротиву окупаційній російській владі та її місцевим маріонеткам.

«Україна рішуче захищатиме колективні права культурних і релігійних спільнот на території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, зокрема права етнічних українців, а також корінних народів – кримських татар, кримчаків і караїмів, інших національних меншин, усіх українських

патріотів, які не визнали окупаційного режиму та в доступний їм спосіб чинять опір. Для захисту їхніх прав, у тому числі і права на протест, ми будемо широко залучати міжнародні організації», – наголошується у зверненні Президента.

За словами глави держави, Київ вживатиме всіх заходів щодо утримання питання незаконної окупації території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя як безпрецедентного після Другої світової війни факту порушення міжнародного права на порядку денному європейської та світової політики.

Президент подякував усім кримчанам, які в надзвичайно складних умовах авторитарного режиму та переслідування інакодумства в Криму не переривають свого громадянського та духовного зв'язку зі своєю справжньою Вітчизною – Україною. Особливо глава держави відзначив спротив окупантам, який розпочав ще 26 лютого 2014 р. та чинить мужній та багатостраждальний кримськотатарський народ, меджліс та його провідники. «Всеукраїнським визнанням їхньої ролі стала та підтримка, яку минулого тижня вся Україна надала своїй видатній кримськотатарській доньці Джамалі. Вона отримала і мій голос», – відзначив П. Порошенко.

«Москва неначе намагається повернути кримських татар у 1944 р., а Київ, хоча із запізненням, усвідомив необхідність створення в Криму національної автономії кримських татар з повним, зрозуміло, гарантуванням рівних прав і громадянських свобод етнічних росіян, українців, інших етносів півострова. Усе буде так, як і належить бути в європейській країні. Ця війна для України буде завершена тільки тоді, коли нога останнього окупанта покине священну українську землю на Донбасі та в Криму. Але для цього ми маємо бути сильними та непохитними в своїй вірі», – заявив Президент.

П. Порошенко підкреслив: «Крим – не Росія. І Україна – не Росія. Крим – це Україна. А Україна – це Європа» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 26.02*).

Президент П. Порошенко підписав Закон «Про ратифікацію Угоди між урядом України та Організацією Північноатлантичного договору про статус Представництва НАТО в Україні».

Документ був підписаний 22 вересня 2015 р. під час візиту в Україну генерального секретаря Північноатлантичного альянсу Є. Столтенберга.

Зазначена Угода передбачає заснування Представництва НАТО в Україні, яке складатиметься з Офісу зв'язку НАТО та Центру інформації та документації НАТО. Нова дипломатична установа та її персонал отримає привілеї, імунітети та сприяння, що надаються дипмісіям відповідно до Віденської конвенції про дипломатичні зносини 1961 р.

Також, згідно з Угодою, передбачається звільнення від податків, митних та інших зборів, кількісних обмежень діяльності в рамках проектів, що реалізуються в Україні за рахунок фінансування НАТО (зокрема, це стосуватиметься ввезення та вивезення товарів, контрактів на придбання

товарів і послуг для проектів у рамках трастових фондів, наукових, освітніх та інших програм).

Представництво НАТО сприятиме посиленню та розширенню участі України у всіх формах співробітництва, узгоджених між Україною та НАТО, включаючи надання дорадчої допомоги (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 26.02*).

Президент підписав Закон «Про внесення змін до Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»».

Цей Закон був прийнятий Верховною Радою України 4 лютого 2016 р.

Законом України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» визначається порядок регулювання суспільних відносин у сфері визнання особи біженцем, особою, яка потребує додаткового або тимчасового захисту, втрати та позбавлення цього статусу, а також встановлення правового статусу біженців та осіб, які потребують додаткового захисту та яким надано тимчасовий захист в Україні.

Згідно із Законом, посвідчення біженця оформляється та видається протягом 15 робочих днів з дати прийняття рішення про визнання іноземця або особи без громадянства біженцем в Україні.

Закон надає повноваження Державній міграційній службі України, у випадку виявлення описок у рішеннях про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, прийнятих у тому числі до набрання чинності цим Законом, приймати рішення про внесення виправлень до вказаних рішень. Це дасть змогу забезпечити права осіб, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту в Україні, при наданні відповідних підтверджуючих документів або логічної письмової аргументації, на документування із правильними установчими даними (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 1.03*).

Президент П. Порошенко під час зустрічі з представниками громадських організацій підписав Указ «Про сприяння розвитку громадянського суспільства». Глава держави подякував громадськості за участь у підготовці проекту Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства.

Президент підкреслив, що Революція гідності дала нові можливості для розвитку громадянського суспільства та поглиблення демократії в Україні. Зокрема, глава держави відзначив внесок волонтерського руху в підтримку Збройних сил України та реформування Міністерства оборони, а також активну участь громадськості в євроінтеграційних процесах країни та сприяння покращенню ставлення українців до євро- та євроатлантичної

інтеграції. «Щодо євроінтеграційних процесів, так само як і щодо захисту безпеки та оборони держави, роль громадянського суспільства є надважливою», – підкреслив П. Порошенко.

Окремо Президент наголосив на участі громадськості в реформуванні країни. «Вкрай важлива, а можливо найбільш важлива після національної безпеки та оборони сфера реформ – це антикорупційне законодавство. Подобається комусь з влади чи не подобається, як вони (представники громадськості) їх критикують, але ми маємо в умовах демократії навчитися взаємодіяти, щоб завоювати довіру як усередині країни, так і продемонструвати назовні, що ми працюємо єдиною командою», – зазначив глава держави. Зокрема, за словами Президента, критично важлива участь громадськості в конкурсних комісіях по відборі кандидатів в антикорупційні органи для того, щоб забезпечити роботу новостворених інституцій максимально прозорою та незалежною.

П. Порошенко додав, що розчарований затягуванням процесу створення Національного агентства із запобігання корупції, оскільки це є фактично єдиним невирішеним інституційним питанням щодо зобов'язань України в рамках отримання безвізового режиму.

Президент також закликав громадськість підтримати та продемонструвати активну позицію щодо конституційних змін у частині судової реформи.

Виконавчий директор Міжнародного фонду «Відродження» Є. Бистрицький назвав Указ Президента про сприяння розвитку громадянського суспільства «історичним документом, якого в Україні ще не було». «Специфіка цього документу не в тому, що ми чекаємо, що Президент або віце-прем'єр скажуть владі, що робити з громадськими організаціями. Специфіка цього документу в тому, що він створює можливості для самодіяльності громадянського суспільства, у чому є його суть... Саме це створює умови для розвитку громадянського суспільства», – зазначив він.

Глава Фонду «Відродження» висловив думку, що громадські організації можуть зробити значний внесок у процес децентралізації, адже можуть виступити наставниками, передати свій досвід самоорганізації територіальним громадам. У цьому контексті він наголосив на важливості розвитку громадянської освіти.

Довідка. У підготовці проекту Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства взяли участь понад 700 представників організацій громадянського суспільства, органів державної влади та місцевого самоврядування, провідних українських аналітичних центрів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 26.02).

Президент України підписав Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо удосконалення захисту професійної діяльності журналістів)», спрямований на захист визначених

Конституцією України демократичних принципів суспільного життя.

Закон удосконалює законодавчу базу та усуває недоліки законодавчого регулювання питань, пов'язаних із чинним правовим механізмом забезпечення захисту професійної діяльності журналістів.

Законом передбачено відповідальність за незаконне вилучення зібраних, опрацьованих, підготовлених журналістом матеріалів і технічних засобів, якими журналіст користується у зв'язку зі своєю професійною діяльністю.

Також деталізуються положення Кримінального кодексу України, згідно з якими передбачено відповідальність за перешкоджання законній професійній діяльності журналіста (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 1.03***).

«Найкращий шлях для України та ЄС – синхронізувати український електроенергетичний сектор з європейським», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 1 березня, на зустрічі з віце-президентом Європейської комісії з питань Енергетичного союзу М. Шефчовичем.

Прем'єр-міністр нагадав про ідеї створення вставок постійного струму між українським та європейським електроенергетичними секторами: «Це стара російська ідея, яку я категорично не підтримую».

«Нам разом необхідно розробити план, як щонайшвидше зробити український електроенергетичний сектор невід'ємною частиною європейського», – наголосив А. Яценюк.

Глава уряду України підкреслив, що такий крок залежить від політичної волі: «Я маю політичну волю, аби зробити Україну частиною великої Європи. Якщо Україна підписала Угоду про ЗВТ і має стати невід'ємною частиною великого економічного простору ЄС, то це означає, що енергетичний сектор також має бути невід'ємною його складовою» (***Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 1.03***).

«Північний потік-2» – це абсолютно політичний проект. Ми звертаємося до Європейської комісії підтримати Європейський Союз та Україну, зробивши газовий сектор в Європі більш надійним, ефективним і менш залежним від Російської Федерації», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 1 березня, на зустрічі з віце-президентом Європейської комісії з питань Енергетичного союзу М. Шефчовичем.

«Нам потрібно і далі співпрацювати, аби зробити енергетичний сектор ЄС більш надійним, сильним і незалежним», – додав глава уряду України.

А. Яценюк підкреслив, що уряд України високо цінує співпрацю з Європейською комісією: «Ця зима – унікальна в українській історії. Це перша зима, коли ми не купили жодного кубічного метра природного газу в Російській Федерації. Переконали, що це є результатом нашої співпраці».

Він наголосив, що Україна стала набагато більше енергетично

незалежною, водночас необхідні подальші кроки для змін у енергетичному та газовому секторі: «Очікуємо, що буде ухвалений новий закон щодо нової регуляторної політики в сфері енергетики, який відповідатиме всім стандартам і регуляціям ЄС».

«Ухвалення цього закону чекає українська бізнес-спільнота, і це шлях як залучити інвесторів в український енергетичний сектор, зробити його більш конкурентним», – додав глава українського уряду.

М. Шефчович підкреслив, що урядом уже багато зроблено, зокрема, для змін у газовому секторі.

Він наголосив на важливості обговорення співпраці й в інших галузях: «Ми переконані, що ваше просування реформ дуже швидко дасть у цих галузях дуже відчутні результати» *(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 1.03).*

Уряд України схвалює та направляє до парламенту проект закону про ринок електроенергії, який дає змогу демонополізувати ринок, дає змогу підприємствам заключати прямі договори з виробниками електроенергії, а громадянам у подальшому – самостійно обирати постачальника. Про це на засіданні Кабінету Міністрів у середу, 2 березня, повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Проект закону про ринок електроенергії, який запроваджує зрозумілі, прозорі та чесні механізми ринкових відносин в електроенергетичній галузі, представив на засіданні уряду міністр енергетики та вугільної промисловості України В. Демчишин.

А. Яценюк підкреслив, що ухвалення цього проекту дасть змогу демонополізувати ринок електричної енергії.

Згідно з документом, громадяни України зможуть самостійно обирати постачальника електроенергії. Таким чином, зазначив А. Яценюк, буде змога обрати постачальника з найбільш привабливим тарифним планом. Великі підприємства, у свою чергу, отримають можливість заключати прямі договори з виробниками.

Глава уряду підкреслив, що законопроект також дасть змогу створити конкуренцію серед виробників електроенергії: «Вони всі будуть жорстко конкурувати за ціну і за обсяг (постачання)».

Ухвалення цього закону, наголосив він, дасть змогу підвищити інвестиційну привабливість української електроенергетики: «Це вплине і на ціну енергетичних компаній, які будуть приватизуватися. Зразу зросте ціна».

А. Яценюк зазначив, що цей проект закону в цілому схвалений західними партнерами.

Глава уряду наголосив на важливості того, аби закон про ринок електроенергії повністю відповідав європейським нормам і виключав можливість ручного управління на ринку.

Прем'єр-міністр доручив Міністерству енергетики та вугільної промисловості разом із Секретаріатом Кабінету Міністрів доопрацювати

законопроект за 24 години: «Закон схвалюємо, відправляємо в парламент, і очікуємо на всеосяжну підтримку українським парламентом процесу реформ» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 2.03*).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк звернувся до заступника міністра економічного розвитку і торгівлі М. Нефьодова, міністра оборони України С. Полторака, МВС, СБУ та ДФС невідкладно вжити заходів до проведення прозорого та публічного тендера на постачання харчування для військовослужбовців: «Якщо будуть доведені факти умисного зволікання та зупинки тендерних процедур – розпочати кримінальні провадження по відношенню як до посадових осіб, так і до компаній, які хочуть зірвати харчування української армії і “протягнути” корумповану схему», – підкреслив глава уряду на засіданні Кабінету Міністрів у середу, 2 березня.

Він нагадав, що нарешті ухвалене законодавство про прозорі та чесні державні закупівлі: «Система електронних торгів ProZorro розпочинає функціонувати в цілому по країні».

А. Яценюк зазначив, що одним із перших до ProZorro долучилося Міністерство оборони: «Міністр оборони взяв на себе відповідальність і звернувся до уряду про проведення експерименту щодо електронних тендерів на постачання харчування для українських військовослужбовців».

У результаті цього, вперше в історії в такому тендері перемогла компанія з міжнародною репутацією – «Metro»: «Вона запропонувала постачати продукти харчування для українських Збройних сил у Львові та в Одесі на 30 % дешевше, ніж пропонували всі інші. Тому що ми забезпечили конкуренцію».

А. Яценюк наголосив, що зараз Міністерство оборони так само хоче провести чесний та прозорий тендер по наданню послуги з харчування для української армії. Проте чотири компанії, «які протягом останніх десяти років “сидять” на державних закупівлях, завищують ціну, надають неякісні послуги для українських вояків», розпочали кампанію по тому, щоби зірвати публічний та прозорий тендер на загальну вартість 3,5 млрд грн.

Це, підкреслив він, відбувається, щоби «не допустити прозорі та чесні компанії до тендера, а продовжити десятилітні контракти на харчування українських військовослужбовців, які були укладені без прозорих процедур, без тендерів, за завищеною ціною і неякісні»: «Додумались навіть до того, що пішли в парламент і намагались ухвалити закон, який би зобов'язував Міністерство оборони продовжити контракти на харчування з цими компаніями».

Глава уряду підкреслив, що завдяки позиції парламенту та Комітету з питань економічної політики це було заблоковано: «Але зараз вони пішли наступним шляхом – умисно “вкидаються” десятки фірм, які пов'язані з цими корумпованими компаніями, які до сьогодні хочуть сидіти на постачанні продуктів харчування в Міністерство оборони, хочуть зірвати

тендер і зобов'язати Міністерство оборони далі продовжити договори з компаніями, які роками висмоктують кошти з державного бюджету України».

«Це питання національної безпеки та репутації влади. Я не допущу того, щоби компанії, які ще годували російський Чорноморський флот, далі продовжували висмоктувати гроші з бюджету та неякісно і дорого годувати українську армію», – наголосив А. Яценюк.

А. Яценюк звернувся до заступника міністра економічного розвитку і торгівлі М. Нефьодова, міністра оборони України С. Полторака, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки України, Державної фіскальної служби «невідкладно вжити заходів до проведення прозорого та публічного тендера».

«У тому випадку, якщо будуть доведені факти умисного зволікання та зупинки тендерних процедур, розпочати кримінальні провадження по відношенню як до посадових осіб, так і до компаній, які хочуть зірвати харчування української армії, і “протягнути” цю корумповану схему», – наголосив глава уряду.

А. Яценюк додав, що проведе розмову з цього питання з головою Служби безпеки України: «Думаю, що він так само буде боротися з корупцією, як і всі наші органи державної влади, які зараз борються за те, щоби не допустити цієї корумпованого обладнання» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 2.03*).

«Наше програмне завдання на 2016 р. – це якість середньої освіти. Тому що середня освіта є базою – для майбутнього країни, для нових якісних фахівців і для того, щоб Україна мала кадровий потенціал, аби далі проводити реформи, через десятиліття в тому числі», – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 2 березня.

А. Яценюк нагадав, що минулого року звернувся до Міністерства освіти і науки розробити проект створення опорних шкіл – так званих hub schools: «Це нова якісна школа, яка дає якісну освіту».

Заступник міністра освіти і науки України П. Хобзей на засіданні уряду представив відповідний проект.

Глава уряду звернувся до Міністерства освіти і науки України підготувати рамкову постанову щодо створення опорних шкіл, аби визначити основний напрям політики з цього питання для місцевої влади. А. Яценюк звернувся до місцевих громад: «Ви зробили одну опорну школу, ми дали автобуси, ви відремонтували дороги, і ви коштів отримуєте стільки ж, скільки б отримувало десять шкіл. Ви підвищуєте зарплату, ви ремонтуєте кабінети, купуєте обладнання. Ми не забираємо у вас жодної копійки, залишаємо все вам. І таким чином економічно стимулюємо до того, щоб вони пішли по процесу дійсно успішної та якісної освіти».

«Треба дати дуже чіткий сигнал, що у тому випадку, якщо місцева влада йде по шляху формування опорних шкіл, увесь фінансовий ресурс у повному

обсязі залишається в їхньому розпорядженні», – наголосив А. Яценюк.

Глава уряду наголосив, що проведе розмову з керівниками областей з тим, щоб вони терміново оголошували тендери на закупівлю тисячі автобусів для шкіл, аби 1 вересня ці автобуси були вже придбані.

600 млн грн на придбання шкільних автобусів, як повідомив заступник міністра освіти і науки, було виділено з державного бюджету. Частина коштів має бути передана з місцевих бюджетів.

Глава уряду підкреслив, що місцеві бюджети додатково отримали минулого року 24 млрд грн: «У нас процес децентралізації якийсь односторонній: “дайте грошей і не давайте відповідальності”. Є державні пріоритети. Це безпосередньо відповідальність місцевої влади – середня освіта. Ми забезпечуємо фінансовим ресурсом, ми забезпечуємо державною політикою. А їхнє завдання – реалізовувати цю державну політику спільно з урядом».

А. Яценюк також наголосив на необхідності, аби директори опорних шкіл обиралися на відкритих конкурсах.

Крім того, глава уряду нагадав, що торік на придбання обладнання для шкіл уряд виділив 100 млн грн, а цього року – 200 млн грн. Він наголосив на необхідності того, аби ці кошти були використані місцевою владою за призначенням.

«В освітній політиці це основне завдання 2016 р. Ми не в стані змінити все зразу, але ми зобов'язані почати цей процес. Опорні школи та фінансування опорних шкіл і якісна освіта – я вважаю, що це суперважливий проект для країни та для наших дітей» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 2.03*).

«Нам потрібно ще один-два роки, поки наша економіка знову почне зростати і стануть відчутні наслідки реформ. У такій ситуації знатися за популярністю – це катастрофа», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк в інтерв'ю німецькому виданню Frankfurter Allgemeine Zeitung.

Відповідаючи на запитання журналіста, А. Яценюк наголосив, що уряду вдалося позбавити впливу на державні підприємства українських олігархів, зокрема Д. Фірташа: «Ми забрали в них нафтовий концерн “Укрнафта”. Ми підвищили для них податки, ми не дали їм купити за безцінь жодного державного підприємства».

Глава уряду підкреслив, що він «заплатив високу ціну» за проведення непопулярних реформ.

«Я ніколи не критикував президентську партію. Для мене важливіше зберегти нашу єдність, ніж здобути кілька відсотків популярності», – підкреслив він.

«Я зробив усе для того, щоб уникнути сценарію 2005 р., коли після помаранчевої революції демократичний табір розпався через внутрішню конкуренцію», – додав А. Яценюк.

А. Яценюк наголосив, що Президент України «залишається його партнером»: «Ми багато разів разом приймали непопулярні реформаторські

рішення. Я це поважаю».

Відповідаючи на запитання журналіста, глава уряду зазначив, що сказав Президентові України: «Якщо я Вас більше не влаштовую, Вам потрібно сформувати новий уряд». Проте неможливість сформувати новий Кабінет Міністрів, підкреслив А. Яценюк, призведе до дострокових виборів: «А в цей час не буде нікого, хто міг би виконати наші життєво важливі кредитні угоди з Міжнародним валютним фондом».

«Зараз найважливішою є позиція Блоку Петра Порошенка. Переважна більшість президентської партії підтримала вотум недовіри проти мене. Тепер я хочу знати, чи вони підтримають наші подальші реформи. Якщо так, то ми можемо спільно шукати нових партнерів для коаліції. Наприклад, серед 51 позафракційного. Крім того, я б бачив у коаліції Ляшка», – підкреслив А. Яценюк (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 26.02).

У Мінрегіоні обговорили необхідність формування нової Генеральної схеми планування території України як інтерактивної моделюючої системи управління державою, що визначатиме стратегію просторового розвитку України.

Перехід на таку модель забезпечить регулярну актуалізацію даних, поточний аналіз стану та моделювання стратегії регіонального розвитку, доступність інформації для прийняття управлінських рішень на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Нова концепція надасть можливість визначення переліку та змісту державних вимог до регіонального розвитку з урахуванням потреб об'єднаних громад, районів і регіонів. Також передбачається регулярне оновлення вихідних даних, виконання моделювання просторового розвитку держави з урахуванням новітніх тенденцій та підготовки пропозицій, які мають вноситися на розгляд Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку на чолі з віце-прем'єр-міністром, міністром регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Зубком.

Зазначений колегіальний орган здійснюватиме регулярний контроль за реалізацією Генеральної схеми та прийматиме рішення щодо подальшого розвитку держави.

Це дасть змогу забезпечити оперативність урахування поточних змін умов розвитку країни, наявних можливостей та загроз, а також узгодити розвиток окремих регіонів і різних галузей.

Нагадаємо, що Генеральна схеми планування територій України є основним містобудівним документом державного рівня – інструментом забезпечення сталого розвитку населених пунктів та створення привабливого інвестиційного клімату в регіонах (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 1.03).

26 лютого 2016 р. в Україні інформаційно відзначили як День кримського спротиву російській окупації.

За словами радника міністра інформаційної політики України з питань Криму Е. Джеппар, відомство продовжує роботу над офіційним визнанням 26 лютого як Дня кримського спротиву та його введення до офіційного календаря заходів України.

«В інформаційному дискурсі щодо окупації Криму ми навмисно змінили акценти. Відзначати окупацію та її роковини некоректно, а спротив Криму окупації варто. Це, по-перше, розвінчує міф багатьох українців про “зрадників-кримчан”, які всім Кримом наче підтримали захоплення. По-друге, саме мітинг 26 лютого 2014 р. став вирішальним та історичним, адже позбавив Росію головного – “легального” входження та можливості брехати світу щодо “бажання” всіх кримчан бути росіянами. Саме після мітингу 26 лютого Росія змушена була вдатися до силового сценарію», – повідомила Е. Джеппар.

Радник міністра також розказала, що ініціативу МІП було підтримано всіма кримськими активістами та журналістами.

«За кілька місяців до 26 лютого нами було проведено ряд зустрічей із кримськими активістами, журналістами та правозахисниками. Ідею про День спротиву було підтримано всіма. Саме в цей день було проведено головні заходи з Криму – Міжнародний форум, телемарафони, флешмоби, навчальні заходи у ВНЗ та класах тощо», – зазначила Е. Джеппар.

«Нами також було запущено флешмоб “День спротиву” в соціальних мережах. Користувачам пропонувалось змінити фотографію профілю на банер “26 лютого – День кримського спротиву російській окупації” на один день. Флешмоб підтримали тисячі користувачів Facebook, серед яких відомі політичні діячі, журналісти, артисти та народні депутати», – підкреслила радник міністра.

Нагадаємо, 26 лютого МІП було проведено Міжнародний форум «Крим – це Україна. Анексований півострів між минулим та майбутнім».

У рамках заходів до Дня спротиву було також проведено телемарафони «Крим – це Україна» на 5 каналі та об’єднаний телемарафон з 10 кримських та українських ЗМІ на базі «Громадське телебачення».

Нагадаємо, що 23 лютого 2016 р. стартувала комунікаційна кампанія МІП «Крим – це Україна» (*Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>). – 2016. – 1.03*).

У Міністерстві соціальної політики України відбулася зустріч заступника міністра В. Мушиніна із заступником представника в Україні Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців В. Нупечем.

Обговорювалися питання державної соціальної підтримки осіб, тимчасово переміщених із зони збройного конфлікту на Сході України.

В. Мушинін проінформував фахівця ООН про спільні заходи Служби

безпеки України та Міністерства соціальної політики щодо запобігання шахрайству та зловживанням при оформленні соціальних виплат. Наголошувалося, що виплати за лютий 2016 р. проведені у повному обсязі. Наразі Державна міграційна служба проводить роботу з перевірки інформації, отриманої від правоохоронних органів.

Під час зустрічі йшлося також про перспективи створення за підтримки Міжнародної організації з міграції єдиної бази даних ВПО для визначення їхніх соціальних і гуманітарних потреб, про забезпечення переселенців житлом і перспективи подальшої співпраці української влади з міжнародними організаціями для посилення соціального захисту вимушених внутрішніх мігрантів (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 2.03*).

ПОЛІТИКА

В ООН представили доклад об Україні.

Министр иностранных дел Германии Ф.-В. Штайнмайер на заседании Совбеза ООН представил программу Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ) на 2016 г. Во время выступления он также рассказал о ситуации в Украине (<http://korrespondent.net/ukraine/3636479-v-oon-predstavily-doklad-ob-ukrayne>).

«Мы сохраняем глубокое беспокойство в связи с непрекращающимися нарушениями режима прекращения огня и ограничения доступа СММ (ОБСЕ)», – сказал он. При этом он добавил, что без участия ОБСЕ и СММ в Украине нельзя было бы добиться успехов в направлении деэскалации ситуации и отвода вооружений.

Ф.-В. Штайнмайер подчеркнул, что Минские соглашения – единственный способ добиться «устойчивого политического решения» в ситуации с Украиной, и призвал Россию и Украину выполнять свои обязательства.

«Вместе с нашими французскими коллегами мы остаемся привержены поддержке (мирного) процесса в рамках “нормандского формата”, и я рассчитываю в этой связи на поддержку СБ ООН», – отметил министр.

Он также указал на «возросшую военную активность», связанную с Украиной, Россией и Турцией, и на «высокий риск инцидентов между государствами-членами ОБСЕ», что, по мнению Ф.-В. Штайнмайера, предполагает необходимость мер по укреплению доверия и безопасности.

Кроме того, он заявил, что местные выборы на Донбассе должны пройти в первой половине года. «Мы постараемся достичь какого-то прогресса, особенно в вопросе ситуации с безопасностью, и обсудить новое избирательное право для восточной Украины, для Донбасса, что является основным условием для проведения выборов, которые должны состояться в первой половине этого года», – заявил Ф.-В. Штайнмайер.

По его словам, это будут основные вопросы, которые главы МИД

«нормандского формата» обсудят в ближайший четверг, 3 марта, в Париже.

Постоянный представитель Франции при ООН Ф. Делаттр, выступая в прениях после речи Ф.-В. Штайнмайера, также подтвердил, что кроме вопросов перемирия в Париже будут рассмотрены и «другие мероприятия, предусмотренные Минскими соглашениями, в частности, конституционная реформа, децентрализация и специальное избирательное законодательство для Донбасса».

Постпред также подчеркнул, что целью Парижа в перспективе остается возвращение Украины в международно признанные границы, что означает восстановление контроля над Крымом.

Как сообщал Корреспондент.net, 22–23 февраля Ф.-В. Штайнмайер и его французский коллег Ж.-М. Эро посетили с рабочим визитом Киев (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 29.02).

ООН призывает Украину расследовать заявления о нарушениях прав человека во время блокады Крыма. Рекомендация верховного комиссара ООН по правам человека содержится в 13-м докладе организации о положении в области прав и свобод в Украине (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3637806-oon-kyev-dolzhen-rassledovat-blokadu-kryma>).

«Правительству Украины рекомендовано расследовать заявления о нарушениях прав человека во время гражданской блокады и арестовать тех, кто их совершил», – цитирует ТАСС доклад.

Кроме того, в ООН призывают обеспечить общественную безопасность и верховенство права в южных районах Херсонской области (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 3.03).

Отмену виз Украине отложили из-за Голландии – нардеп.

Голландия требует перенести вопрос о предоставлении безвизового режима с ЕС для Украины на дату после референдума, который пройдет 6 апреля. Об этом на своей странице в Facebook сообщил председатель постоянной делегации Украины в ПАСЕ, депутат от фракции БПП В. Арьев (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3637326-otmenu-vyz-ukrayne-otlozhylyz-za-hollandy-nardep>).

«Никакого отказа нет. Голландия требует перенести вопрос на дату после референдума, который пройдет 6 апреля. За это время мы должны доработать в ВР электронные декларации и запустить НАПК, но это технические вопросы. Только что еврочиновница Х. Шмид заявила, что вскоре все произойдет. Такие заявления несогласованными не бывают», – отметил депутат. По его словам, либерализация визового режима произойдет до конца 2016 г.

В то же время депутат от БПП, представитель Украины в подгруппе по гуманитарным вопросам И. Геращенко назвала четыре причины, по которым

Еврокомиссия может отдельно подать инициативу о безвизовом режиме для Украины и Грузии.

«Правда заключается в том, что мы действительно боролись за то, чтобы ЕК подала законодательную инициативу в Совет ЕС и Европарламент о безвизовом режиме с Украиной и Грузией совместно. Что помешало? Первое. Референдум в Нидерландах. Нидерланды сейчас председательствуют в ЕС и это была их позиция – законодательная инициатива по Украине после референдума. Второе. Так и не заработало Нацагентство по предупреждению коррупции, хотя там есть кворум, на канате туда никто никого не тянул, люди сами подали документы на конкурс, прошли его, а потом просто отказались работать», – написала она.

«По-моему, это безответственно! Потому что реально намного затянули старт работы НАПК. И у меня нет объяснения логики действий тех, кто что-то хочет, то не хочет работать в НАПК. Но почему-то кажется, что если бы я, например, такое отчебучила, то журналисты уже бы разорвали, в фб распяли и прокляли. Но “борцам с коррупцией” можно все. Никто ничего не спросит...», – добавила И. Геращенко.

Также она отметила, что еще одной причиной задержки решения о безвизовом режиме стала ситуация с отсрочкой электронного декларирования. «Третье. Возвращение электронного декларирования. Это прямая ... вина ВР. Здесь не о чем и спорить. Это наша вина. И здесь должны срочно исправить ситуацию», – пишет нардеп.

«Четвертое. У нас еще есть шанс, что в Европейском парламенте законодательные инициативы по Украине и Грузии рассмотрят вместе. И мы – пока кто-то радостно потирает руки и кричит “измена” – работаем. И с голландскими коллегами, и с европейскими партнерами. И да, эта тяжелая работа не набирает лайков в фб, в отличие от постов об “измене”, но мне кажется, что она важнее для страны... Безвизовый режим будет. В этом году», – резюмирует И. Геращенко (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 2.03).

Главы МИД «нормандской четверки» по вопросу Донбасса соберутся 3 марта, – Ф.-В. Штайнмайер.

Министры иностранных дел (МИД) «нормандской четверки» (Украина, Германия, Франция и РФ) встретятся в Париже 3 марта. Главной темой встречи дипломатов станет проведение выборов на Донбассе, сообщил глава МИД Германии Ф.-В. Штайнмайер после выступления в Совете безопасности ООН, пишет АР. В частности, дипломаты планируют достичь прогресса в сфере нового избирательного законодательства для региона, который находится в состоянии вооруженного конфликта. Ф.-В. Штайнмаеър напомнил, что это является главным условием для проведения выборов. По его словам, они должны состояться в первой половине 2016 г. Напомним, как сообщал УРА-информ, ранее немецкий дипломат заявлял, что ближайшая встреча глав МИД «нормандской четверки» должна стать ключевой в

процессе мирного урегулирования ситуации на Донбассе (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>)). – 2016. – 1.03).

Контактная группа в Минске подписала документ о завершении разминирования на Донбассе.

Участники трехсторонней контактной группы по урегулированию конфликта на Донбассе подписали документ о завершении разминирования на Донбассе. Об этом в Facebook сообщила пресс-секретарь представителя Украины в контактной группе Л. Кучмы Д. Олифер.

«В этом документе детально расписаны все детали работ по разминированию, включая ограждение и маркировку территорий, пораженных минами в непосредственной близости от контрольно-пропускных пунктов», – говорится в сообщении.

Как сообщается, от Украины документ подписал Л. Кучма, от ОБСЕ – М. Сайдик, от России – Б. Грызлов (*Главком* (<http://glavcom.ua>)). – 2016. – 2.03).

Угода про припинення навчань зі стрільбою в зоні у 30 км від лінії зіткнення набирає чинності з 4 березня.

У Мінську за підсумками роботи контактної групи щодо врегулювання ситуації на Донбасі підписали угоду про припинення навчань з бойовою стрільбою у 30-кілометровій зоні від лінії зіткнення, документ набирає чинності з 4 березня 2016 р. Про це на своїй сторінці у Facebook повідомила прес-секретар представника української сторони у контактній групі, другого Президента України Л. Кучми Д. Оліфер, передає УНН.

«У першій угоді йдеться про припинення навчань з бойовою стрільбою уздовж 30-кілометрової зони вздовж лінії зіткнення», – повідомила Д. Оліфер.

З її слів, представники окремих районів Донецької та Луганської областей спільно з представниками збройних сил Російської Федерації регулярно проводять такі навчання.

«Постріли під час таких навчань носять провокаційний характер і можуть спричинити за собою відповідну реакцію так само як і залпи гармат під час бойових дій. Крім того, СММ ОБСЄ фіксує всі постріли, які мають місце вздовж лінії зіткнення», – додала прес-секретар Л. Кучми.

Вона також зауважила, що Україна не веде навчань у цій частині Донбасу.

«Ця угода вступає в силу з 4 березня 2016 р.», – повідомила Д. Оліфер (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2016. – 2.03).

Р. Бессмертный уверен, что альтернативы минскому процессу нет.

Минский процесс пока не может быть заменен чем-то альтернативно.

Есть две вещи, ради которых минский процесс надо продолжать, пока не найден ответ в других форматах. Нужно освободить военнопленных и прекратить обстрелы.

Такое мнение высказал в понедельник, 29 февраля, в эфире одного из украинских телеканалов представитель Украины в политической подгруппе трехсторонней контактной группы Р. Бессмертный.

Политик уверен, что первоочередное задание забрать из пленных тех людей, которые там находятся. И, как максимум, необходимо сделать так, чтобы количество жертв от обстрелов минимизировалось. Как только это будет выполнено, станет понятно, какую роль могут играть дальше все участники этого процесса, – пояснил Р. Бессмертный, добавив, что компонент безопасности это то, ради чего нужно сохранять этот диалог (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2016. – 1.03*).

Россия ответила на обвинения Bellingcat по катастрофе МН17 на Донбассе.

Российских противовоздушных комплексов «Бук» на территории Украины нет, а российские военные к трагедии рейса МН17 в небе над Донбассом не причастны. Об этом говорится в письме Министерства обороны РФ с комментариями к докладу международной группы экспертов Bellingcat о российских военных, которые могли быть причастны к авиакатастрофе, пишет РБК.

В частности, в ведомстве страны-агрессора заверили, что ни один из «Буков» на тот момент границу Украины не пересекал, а «конспиративные теории» журналистской группы уже неоднократно опровергались блогерами и экспертами. Поэтому, как утверждают российские военные чиновники, серьезному комментированию доказательства Bellingcat не подлежат.

Также отмечается, что позиция Минобороны РФ относительно трагедии на Донбассе не изменилась. Там по-прежнему настаивают, что к катастрофе вероятно причастны военнослужащие Вооруженных сил Украины. Указывается, что это первый случай, когда оборонное ведомство России комментирует доклад международной экспертно-журналистской группы Bellingcat.

Напомним, как сообщал УРА-информ, на днях Bellingcat опубликовал отчет об обстоятельствах трагедии малазийского рейса МН17. Эксперты считают, что смогли обозначить круг российских солдат, которые с высокой степенью вероятности принимали участие в транспортировке самоходной огневой установки ЗРК «Бук-М1» к границе с Украиной. По мнению авторов доклада, ответственность за убийство пассажиров борта из оружия российской армии и, возможно, управляемого российскими военными, в конечном счете несет Министерство обороны РФ и Верховный главнокомандующий ВС России В. Путин (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 26.02*).

Сторона обвинувачення вимагає позбавити Н. Савченко волі на 23 роки.

Сторона обвинувачення під час виступу в Донецькому міському суді Ростовської області РФ виступила з вимогою покарати народного депутата, українську льотчицю Н. Савченко на 23 роки позбавлення волі. Про це повідомив адвокат українки М. Полозов у своєму мікроблозі Twitter, передає УНН. За його словами, у суді були заслухані виступи прокурорів Д. Юношева та В. Кузнєцова.

Дату оголошення вироку Н. Савченко суд визначить 3 березня.

Як повідомляв УНН, у Росії Н. Савченко звинувачують у причетності до загибелі російських журналістів на Донбасі та незаконному перетині кордону. Українка всі звинувачення відкидає (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 2.03).

Народный депутат от фракции «Самопоміч», экс-командир батальона «Донбасс» С. Семенченко зарегистрировался кандидатом на выборах городского головы Кривого Рога. Об этом в Facebook сообщил пресс-секретарь А. Вилкула С. Милютин. «С. Семенченко официально выдвинулся кандидатом в мэры Кривого Рога», – сообщил С. Милютин.

Напомним, 22 февраля в Кривом Роге началась регистрация кандидатов на должность мэра. В тот же день местная избирательная комиссия приняла решение о регистрации первого кандидата – самовыдвиженки Я. Беркут (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 2.03).

Киев: Протесты не мешают движению российских фур.

Украина продолжает выполнять свои обязательства по обеспечению транзита российских грузовиков по украинской территории. Об этом сообщает пресс-служба Мининфраструктуры Украины (<http://korrespondent.net/ukraine/events/3635544-kyev-protesty-ne-meshauit-dvyzhenyui-rossyiskykh-fur>).

Отмечается, что протесты активистов у границы носят мирный характер и не препятствуют движению фур. Акции проходят возле контрольного пункта пропуска Доманово в Волынской области на границе с Беларусью и в районе кольцевой дороги города Стрый.

Водителям, которые остановили свой транспорт, опасаясь блокады, рекомендуют продолжать движение. «Это можно сделать, изменив маршрут в обход указанных мест акций или заказать сопровождение спецавтомобилями Нацполиции на КПП. Для этого при пересечении КПП нужно обратиться к пограничникам», – говорится в сообщении.

Как сообщает пресс-служба «Свободы», в Черновицкой области на границе с Румынией активисты партии заблокировали 14 российских фур (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 27.02).

В Черкассах «Правый сектор» заблокировал ПриватБанк.

26 февраля в Черкассах представители «Правого сектора» (ПС) заблокировали областное отделение ПриватБанка, сообщает ИнфоМІСТ (<http://korrespondent.net/ukraine/3635126-v-cherkassakh-pravyi-sektor-zablokyroval-pryvatbank>).

Накануне организация анонсировала акцию в Facebook. В отделении находятся мужчины в камуфляже и масках, которые не пускают посетителей. Им говорят, что банк сегодня не работает. Из-за этого возле отделения собралась очередь, и клиенты возмущаются действиями ПС.

Причиной акции стало блокирование банком доступа к счетам Центра обучения и реабилитации добровольцев, сообщили в областном «Правом секторе». Это произошло после смены руководителя организации, из-за чего была парализована деятельность центра.

«Сотрудники банка дают непонятные объяснения, будто бы они не могут идентифицировать нового главу, хотя все официальные подтверждения и данные о нем были предоставлены (...), – сообщили в “Правом секторе”. – Единственное, что можно понять из их объяснений, что они настаивают на открытии счета на руководителя Центра обучения и реабилитации добровольцев, как на физическое лицо».

В то же время ПС против использования личных карт, так как это не соответствует деятельности общественной организации (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 26.02).

ЕКОНОМІКА

НБУ упростил денежные переводы за границу.

Национальный банк упростил процедуру денежных переводов за пределы Украины. Регулятор разрешил украинцам предоставлять в банк подтверждающие документы, распечатанные из Интернета, и определил, кого можно официально считать родственником. Об этом говорится в постановлении № 123, сообщает пресс-служба НБУ.

Нацбанк четко определил круг лиц, подпадающих под понятие «родственники», так как в Уголовном, Гражданском и Семейном кодексах оно охватывает различный круг лиц. Упрощенный порядок будет применяться к переводам за пределы Украины в сумме до 15 тыс. грн в эквиваленте (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 2.03).

Залишки коштів на єдиному казначейському рахунку на початок березня становили 16,826 млрд грн, збільшившись за місяць лише на 108 млн грн. Про це йдеться в повідомленні Держказначейства,

передає УНН.

Нагадаємо, залишки на рахунку Держказначейства на початок лютого збільшилися на 7,7 млрд грн – до 16,718 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 2.03).

З 1 березня в Україні запроваджено систему електронного адміністрування реалізації пального та Єдиний електронний реєстр акцизних накладних. Про це повідомляє Державна фіскальна служба, передає УНН.

Нагадаємо, зміни в частині акцизного податку запроваджено Законом України від 24 грудня 2015 р. № 909-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році».

Задля роботи за новими правилами платники акцизного податку з реалізації пального зобов'язані були пройти відповідну реєстрацію й подати до 20 квітня декларацію з акцизного податку за березень за новими формами, які розробляє Міністерство фінансів України.

На думку експертів нафтового ринку, запровадження Єдиного реєстру акцизних накладних вигідно легальним нафтотрейдерам.

При цьому, за словами економіста О. Охріменка, нововведення не гарантує викорінення корупції у ДФС.

Також серед недоліків запровадження електронного адміністрування реалізації пального і Єдиного реєстру акцизних накладних експерт називає можливі проблеми щодо адміністрування системи.

Разом з тим юрист і громадський діяч Д. Йовдій переконаний, що ефективність електронного адміністрування ринку пального залежатиме від досконалості нового реєстру.

Так чи інакше, проте провідний нафтотрейдер – компанія WOG висловився на підтримку електронного адміністрування ринку пального в Україні. Так, за словами генерального директора мережі АЗС WOG С. Корецького, в Україні давно назріла необхідність прозорого моніторингу ринку нафтопродуктів.

Він підкреслив, що електронне адміністрування продажу пального та акцизних накладних із самого початку належить легальним операторам нафтового ринку. «В такому підході ми бачимо один з дієвих механізмів боротьби з нелегальним ринком нафтопродуктів. Але успіх цієї реформи багато в чому буде залежати не лише від нафтотрейдерів, а і від держорганів влади, уповноважених на адміністрування реєстру акцизів», – зауважив С. Корецький (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 1.03).

Україна зустріла весну з найбільшими за останні п'ять років запасами газу у сховищах. Запаси газу в ПСГ – 10,02 млрд куб. м. Це майже

на третину заповнені газосховища. Про це УНН повідомили у прес-службі «Укртрансгазу».

За даними відомства, добове споживання газу Україною становить 129 млн куб. м. В «Укртрансгазі» зазначають, що природний газ відбирається з п'яти ПСГ у добовому режимі обсягом 66 млн куб. м.

В «Укртрансгазі» також наголошують, що мережа підземних газових сховищ України за критерієм номінальної потужності є найбільшою у Європі (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 1.03).

Україна зменшила імпорт газу зі Словаччини.

Україна з початку березня у близько чотири рази порівняно з лютим зменшила заявки на імпорт природного газу з Європи через Словаччину. Про це говорять дані словацького оператора газотранспортної системи Eustream, передає УНН.

Відповідно до оперативної інформації Eustream, заявки України на імпорт газу через газовимірювальну станцію «Будінце» у Словаччині газопроводом Вояни – Ужгород 1–2 березня коливалися в межах 9,67–10,1 млн куб. м. газу.

При цьому в період з 1 по 29 лютого включно заявки коливалися в межах 34,56–39,31 млн куб. м газу (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 1.03).

Продажи легковых авто ожили с начала года.

В Украине растут продажи новых легковых авто (<http://korrespondent.net/business/economics/3637221-v-ukrayne-podrosly-prodazhy-novykh-lehkovykh-avto>).

Продажи возросли на треть по сравнению с январем.

Продажи новых легковых автомобилей в Украине в январе – феврале 2016 г. по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. возросли на 34 % – до 7 тыс. 384 ед. Об этом сообщает пресс-служба ассоциации «Укравтопром».

В феврале было продано 4,2 тыс. новых легковых автомобилей, что на 32 % больше января текущего года и на 44 % больше февраля прошлого года.

Наибольший спрос в прошлом месяце был на автомобили французской марки Renault – 429 ед. Японская Toyota, которая в январе была лидером рынка, в феврале стала второй по популярности. Украинцы за отчетный месяц приобрели 354 автомобиля Toyota. Третье место заняли автомобили Nissan – 299 авто, четвертое – Lada с результатом в 250 авто. Замыкает топ-5 лидеров рынка Skoda с объемом продаж 233 автомобиля.

Как сообщал «Корреспондент.net», по итогам 2015 г. продажи новых легковых авто в Украине сократились на 52 % – до 46,5 тыс. ед. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 2.03).

Товарообіг між Україною та ОАЕ у 2015 р. становив 141 млн дол. Про це УНН повідомили у прес-службі Міністерства аграрної політики та продовольства України.

За даними Мінагрополітики, експорт України до ОАЕ у 2015 р. становив 134 млн дол., імпорт – 7 млн дол. Водночас основна частка експорту приходилася на олію – 48 млн дол., насіння олійних культур – 23 млн дол., яйця птиць – 24 млн дол., зернові злаки – 22 млн дол.

«Важливо, що по останнім двом позиціям за минулий рік відбулося збільшення показників на 57 %. Це та цифра, яка переконливо свідчить, що збільшення експорту до Арабських Еміратів – не пусті слова», – зазначив міністр Міністерства аграрної політики та продовольства України О. Павленко.

Як повідомляв УНН, Об'єднані Арабські Емірати зняли заборону на експорт української яловичини й дозволили експорт баранини (**Українські Національні Новини** (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 1.03).

Услугами удаленных сотрудников пользуются почти четверть украинских компаний.

Дистанционную занятость активно использует 21 % компаний в Украине. Об этом сказала старший менеджер отдела исследований рынков b2b и стратегических исследований GfK Ukraine А. Шуренкова, передает «Четвертая власть» (<http://finance.obozrevatel.com/economy/09346-rabota-na-dom-21-ukrainskih-kompanij-nanimayut-udalennyih-sotrudnikov.htm>).

Больше всего такой вид трудоустройства используют в Киеве – 33 %. На втором месте Западная Украина – 21 %, третье место заняли южные области – 18 %. Северные и восточные регионы используют дистанционную занятость по минимуму. Если говорить о формате предприятий, то сотрудников в дистанционном формате нанимают 37 % микро-предприятий, 29 % – средних предприятий и 25 % – малых.

Восемьдесят процентов из тех, кто не пробовал использовать подобную занятость, отмечают, что у них нет необходимости работать вне офиса.

В рамках исследования было опрошено 1 тыс. 035 предприятий мелкого и крупного бизнеса. Пятьдесят четыре процента респондентов – руководители или собственники компаний. Из всех опрошенных предприятий в разных отраслях в 221 заявили, что у них есть дистанционные сотрудники.

Как сообщал «Обозреватель», Украина является самым привлекательным европейским рынком для найма фрилансеров и четвертым рынком в мире по объемам их заработка. При этом самыми востребованными техническими навыками являются веб-разработка, разработка мобильных приложений и программного обеспечения (**Обозреватель** (<http://finance.obozrevatel.com>). – 2016. – 1.03).

Украинские компании попали в рейтинг быстрорастущих бизнесов Европы. В прошлом году Украина в данном рейтинге представлена не была.

Одной украинской компании удалось попасть в топ-20 рейтинга (<http://korrespondent.net/business/3636624-ukraynskye-kompanyu-popaly-v-reitynh-bystrorastuschykh-byznesov-evropy>).

Издание о предпринимательстве TheInc обновило рейтинг самых быстрорастущих частных компаний в Европе за 2016 г.

Данный рейтинг составляется на основании финансовых показателей, в него попадают те компании, чей доход возрос за последние три года значительней всего.

В топ-5000 представлена 21 компания из Украины. Показательно, что в 2015 г. в данном рейтинге не было ни одной украинской компании.

Как сообщал «Корреспондент.net», анализ политической ситуации в развивающихся или переживающих переходный период странах показал, что ситуации с демократией во всем мире ухудшается, но в Украине наблюдается улучшение (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2016. – 1.03*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Национальный банк сохранил свой прогноз инфляции на уровне 12 % в 2016 г., уточнив, что отклонения могут составлять 3 %. Об этом сообщил регулятор в Facebook со ссылкой на слова замглавы НБУ Д. Сологуба.

Консенсус-прогноз, составленный Нацбанком на основе опроса финансовых аналитиков, прогнозирует потребительскую инфляцию к концу 2016 г. на уровне 13,4 %.

Ранее Госстат сообщал, что в январе 2016 г. базовая инфляция опустилась до нуля с 0,4 % в декабре. В годовом измерении она замедлилась до 31,3 с 34,7 %. Рост потребительских цен за этот период замедлился на 3 % и достиг отметки в 40,3 % (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2016. – 2.03*).

Банки должны регулятору 103 млрд грн.

Задолженность банков перед НБУ по кредитам рефинансирования составила 103,1 млрд грн по состоянию на 1 февраля 2016 г. Об этом журналистам сообщил глава департамента управления рисками И. Будник.

Задолженность работающих в нормальном режиме банков составляет 52 млрд грн, неплатежеспособных банков – 51,1 млрд грн.

«Наша структура обеспечения отражает структуру балансов банков.

Выданные кредиты обеспечены залогами, среди которых в основном кредиты юрлицам – 122,8 млрд грн и кредиты, выданные физлицам – 39,2 млрд грн», – уточнил И. Будник.

При этом кредиты юрлиц, предоставленные в залог платежеспособными банками из общей суммы, составляют 66,5 млрд грн. Залог уже неплатежеспособных банков в этой категории составляет 56,3 млрд грн.

Остальные кредиты банкам были обеспечены недвижимостью на сумму 56,7 млрд грн, движимым имуществом на 10,85 млрд грн, а также ценными бумагами на 22,9 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 1.03).

Платежный баланс сведен с профицитом в 120 млн дол.

Правительство в январе 2016 г. свело платежный баланс с профицитом в 120 млн дол. Профицит обусловлен ростом международных резервов до 13,4 млрд дол., что обеспечивает финансирования импорта на 3,5 месяца. Об этом говорится в отчете НБУ.

За аналогичный период в 2015 г. платежный баланс был сведен с дефицитом в 890 млн дол.

Дефицит текущего счета платежного баланса в январе составил 379 млн дол. Темпы сокращения экспорта возросли до 32,1 против 14,1 % в январе 2015 г. и составили 1,8 млрд дол. Темпы падения импорта сократились до 22,9 против 34 % в прошлом году – до 2,4 млрд дол. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 2.03).

Гривня девальвовала з початку року на 13,4 %.

Українська гривня девальвовала з початку року станом на 25 лютого на 13,4 %. Про це повідомляє прес-служба Національного банку України, передає УНН.

«З початку року – станом на 25 лютого 2016 р. – офіційний курс гривні до долара США девальвовав на 13,4 % – до 27,2 грн за дол. США», – ідеться в повідомленні.

У НБУ зазначають, що з метою зниження надмірних курсових коливань у січні регулятор провів два аукціони з купівлі іноземної валюти (на суму 43,5 млн дол.) і сім аукціонів з її продажу (на суму 117,8 млн дол.).

Водночас, у зв'язку з посиленням девальваційного тиску на гривню, у лютому НБУ провів дев'ять аукціонів, переважно з продажу валюти.

Нагадаємо, 29 лютого 2016 р. НБУ продав на валютному аукціоні 19,8 млн дол.

Як повідомляв УНН, у середу зранку курс готівкового долара піднявся на 0,37 % і подорожчав до 27,25 грн/дол. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 2.03).

Доходы украинцев снизились вдвое, коммунальные возросли в пять раз, а экспорт рухнул на 20 млрд дол.

За период правления Кабмина А. Яценюка реальные доходы украинцев снизились в 2,3 раза, цены возросли на 78,8 %, коммунальные услуги подорожали в два-восемь раз, а промышленность упала на 23 %, что привело к росту безработицы (<http://korrespondent.net/ukraine/3635226-vse-upalo-v-grade-podvely-ytohy-premerstva-yatseniuka>). Об этом заявил народный депутат от Оппозиционного блока Н. Скорик, передает пресс-служба политсилы.

По мнению нардепа, трехкратное падение гривни вызвано тем, что за два года украинский экспорт в ЕС и Россию уменьшился на 21 млрд дол. Эти потери, считает Н. Скорик, «выше, чем весь кредит МВФ» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 26.02).

Долг украинцев за ЖКХ возрос почти до 11 млрд грн.

Средний срок задолженности за все услуги составил месяц (<http://korrespondent.net/ukraine/3636676-dolh-ukrayntsev-za-zhkkh-vyros-pochty-do-11-myllyardov>).

Задолженность жителей Украины (без учета проживающих в Крыму, Севастополе и части зоны проведения АТО) по оплате жилищно-коммунальных услуг на конец января составила 10 млрд 774,3 млн грн, увеличившись по сравнению с декабрем прошлого года на 22,03 %. Об этом сообщает 1 марта Государственная служба статистики.

В январе 2016 г. украинцы заплатили за коммуналку 5,9 млрд грн (56,8 % начисленных за этот период сумм). Самый высокий по стране уровень оплаты зафиксирован в Волынской и Черкасской областях (159,3 и 118,3 % соответственно), самый низкий – в Тернопольской (19,7 %).

За электроэнергию жители Украины заплатили в январе 1 млрд 438,5 млн грн (106,6 % начисленных за этот период сумм).

Как сообщал «Корреспондент.net», инфляция в Украине в январе 2016 г. ускорилась до 0,9 с 0,7 % в декабре прошлого года (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 1.03).

Заборгованість з виплати заробітної плати в січні 2016 р. в Україні зросла на 11,2 %. Про це повідомляє Державна служба статистики України, передає УНН.

За даними Держстатистики, станом на 1 лютого порівняно з 1 січнем поточного року заборгованість з виплати заробітної плати в Україні зросла на 211,7 млн грн і становила 2,0925 млрд грн.

Зокрема, найбільший розмір заборгованості з виплати заробітної плати було зафіксовано в Луганській області – 531,5 млн грн, у Донецькій області – 456,4 млн грн, Харківській області – 166,2 млн грн. Водночас найменший розмір заборгованості було зафіксовано в Чернівецькій області – 3,5 млн грн,

Тернопільській – 5 млн грн., у Хмельницькій області – 5,7 млн грн.

Додамо, що розрахунки наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя, частини зони проведення антитерористичної операції та можуть бути уточнені.

Як повідомляв УНН, станом на 1 січня 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. заборгованість з виплати заробітної плати в Україні зросла на 42,5 % – до 1 млрд 880,8 млн грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 2.03).

Більше половини молокопереробних підприємств були збитковими в минулому році. Про це під час прес-конференції заявив голова Ради директорів Спілки молочних підприємств В. Чагаровський, передає кореспондент УНН.

«Більше 50 % підприємств переробної галузі були збитковими. Ми очікуємо, що 2016 р. буде не легший», – сказав він. За словами В. Чагаровського, ціни на молочну сировину в 2015 р. зросли на 25 %, оптово-відпускні ціни від переробників – на 21–25 %, а роздрібні ціни – на 31–35 %.

Нагадаємо, економіст інвестиційного департаменту Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) А. Ярмач повідомив, що Україна може за три роки стати нетто-імпортером молочних продуктів.

Раніше він повідомив, що українським агропереробникам потрібно знайти нові ринки збуту для близько 800 тис. т молочної продукції (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 1.03).

Генеральний директор меткомбіната «Запорозжсталь» Р. Шурма отмечає, що Україна може стати примитивним сировинним експортером.

Руководство України не думает о национальных экономических интересах, и страна рискует превратиться в экспортера металлолома, полученного от демонтажа еще работающих заводов, заявляет он (<http://korrespondent.net/business/economics/3637212-zaporozhstal-ukrayna-mozhet-stat-prymytyvnym-syrevym-eksporterom>).

Топ-менеджер подверг критике решение Министерства экономического развития и торговли об утверждении баланса лома черных металлов на 2016 г. на уровне 1,1 млн т металлолома. Р. Шурма обратил внимание на то, что на внутреннем рынке существует огромный дефицит этого сырья.

«Наш комбинат чувствует это на себе, как никто другой: весь прошлый год мы отработали с минимальными остатками – на грани остановки. В начале 2016 г. ситуация усугубилась ещё больше. По факту января – февраля мы видим, что заготовка лома упала в два раза по сравнению с уровнем прошлого года. В то же время производство стали в феврале 2016 г. на 25 % выше уровня февраля прошлого года», – написал он на своей странице в

Facebook.

По мнению Р. Шурмы, в Украине складывается парадоксальная ситуация: «Если в ближайшее время какой-то из меткомбинатов сократит производство из-за нехватки металлолома, а при этом вместо продукта с высокой добавленной стоимостью – холодного или горячего проката – из страны полным ходом будет экспортироваться самое “примитивное” сырье – металлолом. Просто гениальная экономическая политика!» Р. Шурма также обратил внимание на то, что завтра правительство вместо того, чтобы, наконец, заставить «Укрзалізницю» бороться с коррупцией и работать над повышением операционной эффективности, может принять финансовый план госмонополии, который предусматривает индексацию грузовых железнодорожных тарифов на 15 %. Он подчеркивает, что данное решение может быть принято без получения соответствующего заключения Государственной регуляторной службы.

«Интересно, начнет ли действующее руководство страны хоть когда-то думать о национальных экономических интересах? Надежды с каждым днём остаётся все меньше... С таким подходом Украина в ближайшее время будет точно экспортировать один металлолом, но уже полученный от демонтажа пока ещё работающих заводов», – резюмировал Р. Шурма.

Напомним, 1 марта МЭРТ был утвержден баланс лома черных металлов на 2016 г. с сохранением высокого уровня экспорта металлолома в размере 1,1 млн т, несмотря на призывы металлургических предприятий и региональных депутатов ограничить вывоз стратегического сырья из-за его нехватки на внутреннем рынке.

Как сообщал «Корреспондент.net», в 2015 г. металлургические предприятия были обеспечены металлоломом всего на 78 % от потребности (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 2.03).

Каждый шестой безработный украинец ищет работу более полугода.

За последние полгода длительность поиска работы увеличилась и теперь занимает от шести месяцев и более. Об этом свидетельствуют результаты опроса Международного кадрового портала hh.ua.

Инфляция и рост цен привели к тому, что больше половины «белых воротничков» не готовы снижать зарплатные притязания, даже если возникнут трудности в поиске работы.

С августа 2015 г. количество тех, кто ищет работу от трех до шести месяцев, практически не изменилось. Как и прежде, в эти сроки укладываются чуть меньше трети опрошенных. Однако возрос процент респондентов, для которых процесс поиска длится от полугода до года. Сейчас к их числу относится каждый шестой безработный. Также стало больше тех, для кого срок поиска превышает один год. Таким образом, в ситуации затянувшейся безработицы находится каждый восьмой соискатель.

Соответственно снизилось количество тех, кто находит работу в

считанные месяцы, а то и недели. Сегодня примерно одному из восьми удастся выйти на новую работу в течение одного-двух месяцев и только трем из 100 – в течении нескольких недель.

По данным опроса, быстрее всех находят работу IT-специалисты, врачи и фармацевты, а также представители масс-медиа. Дольше времени может понадобиться работникам банковской сферы и юристам (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 2.03).

В США сокращается добыча сланцевой нефти.

Более 30 нефтекомпаний урезали свои бюджеты в среднем в половину.

В США некоторые крупнейшие производители сланцевой нефти и газа начали сокращать добычу впервые за несколько лет, пишет Wall Street Journal.

Газета отмечает, что компании смирились с тем, что избыток сырья на мировом рынке будет удерживать цены на нефть на низком уровне. «Такая ситуация резко контрастирует с прошлогодним поведением компаний, когда они не стали снижать производство даже при падении стоимости нефти до 30 дол. за баррель», – пишет WSJ.

Кроме того, более 30 нефтекомпаний урезали свои бюджеты в среднем в половину за последние несколько недель (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 1.03).